

ΣΧΟΛΗ: Σ.Δ.Ο
ΤΜΗΜΑ: ΛΟΓΙΣΤΙΚΗΣ

ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

ΘΕΜΑ: Η ΑΡΧΗ ΤΗΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΤΗΣ ΔΙΑΤΗΡΗΣΗΣ
ΠΡΟΣΩΠΙΚΩΝ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ ΣΤΙΣ ΤΡΑΠΕΖΙΚΕΣ
ΣΥΝΑΛΛΑΓΕΣ

ΟΝΟΜΑ ΕΙΣΗΓΗΤΡΙΑΣ: ΜΠΙΜΠΙΑ ΕΜΜΑΝΟΥΕΛΑ

ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ: ΚΟΥΡΑΤΟΡΑ ΑΡΓΥΡΩ ΕΙΡΗΝΗ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Πρόλογος	3
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1: Το Τραπεζικό απόρρητο.....	7
1.1 Έννοια και αντικείμενο..	7
1.2 Νομική θεμελίωση και συνέπειες παραβάσεώς του.....	8
1.3 Οριοθέτηση του Τραπεζικού απορρήτου.....	9
1.4 Το ειδικό απόρρητο των τραπεζικών καταθέσεων.....	15
1.5 Νόμος 2472\1997.....	19
1.5.1 Γενικές διατάξεις	19
1.5.2 Προϋποθέσεις επεξεργασίας	20
1.5.3 Απόρρητο και ασφάλεια επεξεργασίας	21
1.5.4 Σύσταση- Αποστολή – Νομική φύση.....	22
1.5.5 Κυρώσεις	22
1.5.5.1 Διοικητικές κυρώσεις	22
1.5.5.2 Ποινικές κυρώσεις	24
1.6 Απόφαση αρ.64\2005	27
1.7 Απόφαση αρ.24\2004.....	31
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2: Η Παροχή Τραπεζικών Πληροφοριών.....	34
2.1 Υποχρέωση για την παροχή τους	34
2.2 Δικαίωμα για την παροχή τους	36
2.3 Η ευθύνη της τράπεζας	37
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3 : Οι Υποχρεώσεις της Διαφώτισης Συμβουλευτικής Καθοδήγησης και Προειδοποίησης του Πελάτη.....	39
3.1 Προέλευση – Διακρίσεις – Περιεχόμενο.....	39
3.2 Περιπτώσιολογία – Συνέπειες Παραβάσεως	41
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4: Τήρηση- Εχεμύθεια.....	42
4.1 Υπηρεσιακή εγκύκλιος	43
Βιβλιογραφία	46

Πριν αρχίσουμε να συνειδητοποιούμε ότι στα 18 χρόνια μας φτάνουμε στο σημείο που πρέπει να είμαστε ξέγνοιαστοι και ελεύθεροι να αποφασίσουμε για το καλύτερο μέλλον μας, να πάρουμε όσες γνώσεις και μόρφωση μπορούμε ακόμη, φτάνουμε ένα σκαλοπάτι πριν το τέλος .Στη πτυχιακή εργασία. Χαρές, λύπες , άγχος, φόβοι ήταν τα κυρίαρχα συναισθήματα αυτά τα χρόνια σπουδών .Αλλά πάνω από όλα χρόνια με πληθώρα γνώσεων που μας δίνει τη δυνατότητα για ένα καλύτερο μέλλον στην αγορά εργασίας .Μία αγορά εργασίας σκληρή και χωρίς περιθώρια στην οποία πρέπει να δίνουμε τη δική μας μάχη καθημερινά.

Η πτυχιακή εργασία είναι ένα κομμάτι γνώσεων που αποκτήσαμε αυτά τα χρόνια . Αποδुकνεύουμε στους εαυτούς μας και στους ανθρώπους που μας δίδαξαν και μας βοήθησαν ότι όχι μόνο δεν αγνοήσαμε τη βοήθεια και τη προσφορά των γνώσεων τους αλλά ότι πήραμε όσα περισσότερα μπορούσαμε και θα τα κουβαλάμε πάντα μαζί μας. Έτσι ξεδιπλώνουμε όλα αυτά σε ένα κομμάτι που λέγεται πτυχιακή εργασία η οποία για να ολοκληρωθεί χρειάστηκε αρκετός χρόνος μελέτης, έρευνας και προσπάθειας. Μία προσπάθεια την οποία δε στήριξα μόνο εγώ αλλά και άνθρωποι που έχουν γνώσεις πάνω σ ' αυτό. Το θέμα της πτυχιακής που καλούμε να σας παρουσιάσω είναι « Η Αρχή της Διατήρησης Των Προσωπικών Δεδομένων Στις Τραπεζικές Συναλλαγές».

Εδώ θα ήθελα να ευχαριστήσω θερμά πάνω από όλα και όλους τους γονείς μου, για τη στήριξή τους όλα αυτά χρόνια, τους καθηγητές μου , κυρίως τη Κ. Μπίμπα Εμμανουέλα και το Κ. Σταματόπουλο Θεόδωρο, το Λουμπάκη Γιώργο και Βράκα Άρη, καθώς και πολλούς γνωστούς – άγνωστους που συνεργάστηκα για την εργασία αυτή.

«Κάθε πολίτης πρέπει να είναι σε θέση να γνωρίζει κάθε στιγμή ποιος, που, πότε, πως και γιατί επεξεργάζεται τα προσωπικά του στοιχεία.»

Η Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα, ως ανεξάρτητη διοικητική αρχή, συμπλήρωσε ήδη το 2000 τρία έτη από την έναρξη λειτουργίας της. Θεωρώ αναγκαίο να επισημάνω όμως ότι το 1999 αποτέλεσε και το ορόσημο για τη λειτουργία της, αν αναλογιστούμε ότι με την οργάνωση της Γραμματείας, τη στελέχωση με προσωπικό υψηλών προδιαγραφών και την ενίσχυση των υλικοτεχνικών υποδομών της, δημιουργήθηκαν οι αναγκαίες συνθήκες ώστε να αρχίσει να ανταποκρίνεται ουσιαστικά στις αρμοδιότητες και στην αποστολή που της ανέθεσε η Πολιτεία.

Δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα

Είναι κάθε πληροφορία που αναφέρεται και περιγράφει ένα άτομο, όπως: στοιχεία αναγνώρισης (ονοματεπώνυμο, ηλικία, κατοικία, επάγγελμα, οικογενειακή κατάσταση κλπ.), φυσικά χαρακτηριστικά, εκπαίδευση, εργασία (προϋπηρεσία, εργασιακή συμπεριφορά κλπ), οικονομική κατάσταση (έσοδα, περιουσιακά στοιχεία, οικονομική συμπεριφορά), ενδιαφέροντα.

Ευαίσθητα προσωπικά δεδομένα

Είναι κάθε πληροφορία που αναφέρεται στη φυλετική ή εθνική προέλευση, τα πολιτικά φρονήματα, τις θρησκευτικές ή φιλοσοφικές πεποιθήσεις, τη συμμετοχή σε ενώσεις/σωματεία, τη συνδικαλιστική δράση, την υγεία, την κοινωνική πρόνοια, την ερωτική ζωή, τις ποινικές διώξεις και καταδίκες.

Επεξεργασία προσωπικών δεδομένων

Είναι κάθε εργασία που πραγματοποιείται σε δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα, όπως: συλλογή, καταχώριση, οργάνωση, διατήρηση, τροποποίηση,

εξαγωγή, χρήση, διαβίβαση, διάδοση, συσχέτιση, διασύνδεση, διαγραφή, καταστροφή.

Πότε επιτρέπεται η επεξεργασία των προσωπικών δεδομένων

Επιτρέπεται όταν το άτομο έχει δώσει τη συγκατάθεσή του και, κατ'εξαιρεση, όταν συντρέχουν οι προϋποθέσεις που ορίζει ο Νόμος 2472/1997 στο άρθρο 5.

Επιτρέπεται η επεξεργασία των ευαίσθητων προσωπικών δεδομένων;

Απαγορεύεται η συλλογή και επεξεργασία ευαίσθητων προσωπικών δεδομένων. Κατ'εξαιρεση επιτρέπεται όταν συντρέχουν οι προϋποθέσεις που ορίζει ο Νόμος 2472/1997 στο άρθρο 7.

ΤΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΤΩΝ ΠΟΛΙΤΩΝ

Ο νόμος 2472/1997 σας δίνει δικαιώματα έναντι όλων όσων τηρούν σε αρχείο και επεξεργάζονται τα προσωπικά σας δεδομένα. Τα δικαιώματα αυτά είναι:

Το δικαίωμα ενημέρωσης

Ο υπεύθυνος επεξεργασίας οφείλει να σας ενημερώνει όποτε συλλέγει προσωπικά σας δεδομένα. Έχετε δικαίωμα να γνωρίζετε την ταυτότητα του υπεύθυνου επεξεργασίας, το σκοπό για τον οποίο συλλέγει και επεξεργάζεται τα δεδομένα και ποιοι είναι οι αποδέκτες των δεδομένων αυτών.

Το δικαίωμα πρόσβασης

Έχετε δικαίωμα να γνωρίζετε εάν προσωπικά δεδομένα που σας αφορούν περιλαμβάνονται σε αρχείο και να ζητείτε και λαμβάνετε γραπτή και σαφή απάντηση.

Το δικαίωμα αντίρρησης

Έχετε το δικαίωμα να ζητήσετε την διόρθωση ή διαγραφή των προσωπικών σας δεδομένων σύμφωνα με το άρθρο 13 του νόμου 2472/1997. Η Αρχή Προστασίας Δεδομένων, η οποία είναι ανεξάρτητη δημόσια αρχή, έχει ως αποστολή της την εποπτεία της εφαρμογής του ν. 2472/97 και άλλων ρυθμίσεων που αφορούν στην προστασία του ατόμου από την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, καθώς και την ενάσκηση των αρμοδιοτήτων που της ανατίθενται κάθε φορά. Η υποδομή της Αρχής, οργανωτικά και οικονομικά στοιχεία, συνοπτική περιγραφή της επέκτασης της πληροφορικής και επικοινωνιακής υποδομής, καθώς και το στρατηγικό πλαίσιο της Αρχής αναφορικά με τις επιδιωκόμενες δράσεις της στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος 'Κοινωνία της Πληροφορίας'.

➤ Τράπεζες

Εν όψει του όγκου και της πολυπλοκότητας της υποδομής των τραπεζών σε εξοπλισμό και εγκαταστάσεις πληροφορικής κρίθηκε αναγκαία από την Αρχή η πραγματοποίηση ενός προκαταρκτικού ελέγχου της υπολογιστικής και επικοινωνιακής υποδομής τους, καθώς και των διαδικασιών ασφαλούς επεξεργασίας των προσωπικών δεδομένων.

Το βασικό ζήτημα στο οποίο επικεντρώθηκαν οι διοικητικοί έλεγχοι αφορά στη νομιμότητα των όρων που περιλαμβάνονται στα έντυπα των Τραπεζών σχετικά με την επεξεργασία των προσωπικών δεδομένων. Η υπογραφή από τον πελάτη του εντύπου της αίτησης δεν στοιχειοθετεί τη συγκατάθεσή του για επεξεργασία των δεδομένων του από όλες τις διευθύνσεις της Τράπεζας ή τις εταιρείες του Ομίλου και για σκοπούς άσχετους με το αντικείμενο της αίτησης (π.χ. διαφημιστικούς). Η Αρχή επισήμανε το δικαίωμα του πελάτη ν' αρνηθεί τη χρησιμοποίηση των δεδομένων του για άλλους σκοπούς χωρίς να έχει επιπτώσεις στην αντιμετώπιση του αιτήματός του.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1 : Το τραπεζικό απόρρητο

1.1 Έννοια και αντικείμενο

Ως τραπεζικό απόρρητο εννοείται η υποχρέωση που έχει η τράπεζα απέναντι στον πελάτη της να σιωπά για τις προσωπικές και οικονομικές υποθέσεις του, που γίνονται γνωστές σ' αυτήν από την άσκηση της επιχειρηματικής δραστηριότητάς της.¹

Η τράπεζα έχει την υποχρέωση να μένει πιστή προς τον πελάτη της και για κανένα λόγο να μην γνωστοποιεί προσωπικά και οικονομικά θέματα που τον αφορούν .Για οποιοδήποτε λόγο και σκοπό που η τράπεζα πρέπει να γνωστοποιήσει θέματα που αφορούν τον πελάτη της πρέπει να τον ενημερώσει και με δική του και μόνο έγκριση να δημοσιευτούν. Μεταξύ της τράπεζας και στο πελάτη πρέπει να υπάρχει σχέση εμπιστοσύνης .Η τράπεζα έχει υποχρέωση απέναντι στο πελάτη όπως προαναφέραμε να τηρεί απόρρητα τα προσωπικά του δεδομένα .Ο πελάτης μπορεί και έχει τι δικαίωμα αν η τράπεζα δεν τον προστατέψει να ασκήσει άρση προσβολής και να ζητήσει αποζημίωση για ικανοποίηση ηθικής του βλάβης και λήψη ασφαλιστικών μέτρων.

Αντικείμενο του τραπεζικού απορρήτου είναι όλα εκείνα τα πραγματικά περιστατικά, που ο πελάτης επιθυμεί να κρατηθούν μυστικά. ²

Για τον προσδιορισμό τους λαμβάνεται καταρχήν υπόψη η πραγματική βούληση του πελάτη, έστω κι αν φαίνεται υπερβολική ή, όταν αυτή δε γίνεται αντιληπτή ,αναζητείται η εικαζόμενη βούληση του ή επικουρικά το αντικειμενικό συμφέρον του πελάτη. Σε περίπτωση αμφιβολίας στην υποχρέωση τήρησης του απορρήτου υπάγονται όλα τα περιστατικά, που πληροφορείται η τράπεζα από τη σχέση της με το πελάτη³ κατά το προσυμβατικό, συμβατικό ή ακόμα και

¹ Έτσι Horn ,ό.π.,σελ.331,Anm 44 Σύγκρ..H.-U.Fuchs,Zur Lehre Vom Allgemeinen Bankvertrag,1982, σελ.32.

² BGHZ 27,246.-Βλ.Δ.Κουτσούκη,ό.π., σελ.72 επ.

³ Έτσι Canaris, ό.π.,Anm.48-R Fischer,Bankrecht 1989,σελ.189

το μετασυμβατικό στάδιο, μέχρι του οποίου εκτείνεται και η αντίστοιχη υποχρέωση της. Ακόμα και αξιολογικές κρίσεις, που στηρίζονται σε τέτοια περιστατικά, που ο πελάτης έχει αντικειμενικό συμφέρον να μην ανακοινωθούν σε συγκεκριμένο τρίτο, υπάγονται στο τραπεζικό απόρρητο.⁴

1.2 Νομική θεμελίωση και συνέπειες παραβάσεώς του

Όπως ήδη αναφέρθηκε, η υποχρέωση τήρησης του απορρήτου είναι απόρροια της σχέσεως εμπιστοσύνης μεταξύ πελάτη και τράπεζας, όπως αυτή θεμελιώνεται στις αρχές της καλής πίστεως και τα συναλλακτικά ήθη, σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 197-198 και 288 Α Κ. Έτσι υφίσταται ανεξάρτητα από οποιαδήποτε σχετική συμφωνία των μερών και επί παραβάσεώς της δημιουργείται αντίστοιχα υποχρέωση της τράπεζας για αποζημίωση του πελάτη ή επέρχονται οι συνέπειες της πλημμελούς εκπλήρωσης της παροχής.

Εξάλλου, επειδή το απόρρητο γενικά αποτελεί στοιχείο της προσωπικότητας,⁵ προστατεύεται επίσης από τη διάταξη του άρθρου 57 ΑΚ που επιτρέπει στον πελάτη της τράπεζας να αξιώνει κατά τις περιστάσεις άρση της προσβολής, παράλειψη για το μέλλον, αποζημίωση κατά τις περιπτώσεις αδικοπραξιών διατάξεις, ικανοποίηση ηθικής βλάβης (ΑΚ59) αλλά και τη λήψη ασφαλιστικών μέτρων.⁶

Από πλευράς ποινικού δικαίου το τραπεζικό απόρρητο προστατεύεται γενικά από τη διάταξη του άρθρου 371 Π Κ, που καθιστά αξιόποινη την παραβίαση του καθηκόντος επαγγελματικής εχεμύθειας από πρόσωπα στα οποία διαπιστεύονται συνήθως εξαιτίας του επαγγέλματος ή της ιδιότητάς τους ιδιωτικά απόρρητα. Η ποινική όμως δίωξη χωρεί μόνον κατόπιν εγκλήσεως. Η παραβίαση επίσης του τραπεζικού απορρήτου ειδικά από τραπεζικό υπάλληλο υπάγεται πλέον – μετά τις τροποποιήσεις που επέφερε

⁴ Έτσι Horn, ό.π.,σελ.331,Αnm 45

⁵ Βλ.ΑΠ 60\69, Νο Β 17,562- Πρ.Θεσ.2964\56,ΕΕΝ 24,416.

⁶ Ι.Καρακατσάνης ,στο Γεωργιάδη-Σταθόπουλου ΑΚ:άρθρο 57,αρ.8 και 16 επ -Βλ. Δ.Κουτσούκη .ό.π σελ.49

το άρθρο 4ν .1738/87- στην κατηγορία των εγκλημάτων περί την υπηρεσία και τιμωρείται κατά την Π Κ 252 ως παραβίαση υπηρεσιακού απορρήτου.

Επιπλέον υφίσταται και συνταγματική προστασία του τραπεζικού απορρήτου, τόσο από πλευράς ατομικών δικαιωμάτων της τράπεζας, που στηρίζεται στη διάταξη του άρθρου 5&1 του Συντάγματος για την ελεύθερη ανάπτυξη της προσωπικότητας του καθενός και την οικονομική ελευθερία.

Ως ατομικό δικαίωμα έτσι το τραπεζικό απόρρητο υποχρεώνει τα μεν κρατικά όργανα σε διασφάλιση της ακώλυτης άσκησης του (άρθρο 25&1 Συντ.) που σημαίνει και απαγόρευση οποιασδήποτε προσβολής του από το κράτος, τον κοινό δε νομοθέτη σε παράλειψη θέσπισης διατάξεων που το καταλύουν, εκτός αν υπάρχει περίπτωση καταχρηστικής άσκησης του (άρθρο 25&3 Συντ.) , ιδίως δε όταν η προσβολή του δικαιολογείται – και κατά το μέτρο που δικαιολογείται (αναλογικότητας , καταλληλότητας) – από αντικειμενική και εύλογη ανάγκη εξυπηρέτησης του γενικού συμφέροντος.⁷

Σε περίπτωση τέλος που η διάρρηξη του τραπεζικού απορρήτου στηρίζονται ή ενισχύει ουσιαστικά την άσκηση δικαιωμάτων από την τράπεζα ή τρίτους συμμετόχους, ο πελάτης μπορεί να τους αποκρούσει με την ένσταση καταχρήσεως δικαιώματος της ΑΚ281.⁸

Για το απόρρητο όμως των τραπεζικών ειδικά καταθέσεων υφίσταται ιδιαίτερη νομοθεσία, για την οποία γίνεται λόγος παρακάτω και η οποία αποκλείει, ως ειδικότερη, την εφαρμογή όσων διατάξεων για το γενικό απόρρητο είναι αντίθετες στις ρυθμίσεις της.

1.3 Οριοθέτηση του τραπεζικού απορρήτου

Ο καθορισμός των προσώπων, έναντι των οποίων η τράπεζα οφείλει να τηρεί το απόρρητο, γίνεται επίσης με βάση την πραγματική ή εικαζόμενη βούληση ή το αντικειμενικό συμφέρον του πελάτη και με στόχο τη μέγιστη κατά το δυνατόν προστασία του. Σε περίπτωση αμφιβολίας ισχύει το απόρρητο έναντι πάντων,⁹ ακόμα και έναντι υπαλλήλων άλλων τμημάτων της

⁷Σύγκρ. Canaris , ό.π.,Αnm.37,38.

⁸Horn, ό.π.,σελ.332, Αnm.54

⁹Έτσι Canaris .ό.π., Αnm .54

ίδιας τράπεζας¹⁰ ή έναντι του συζύγου του πελάτη και βεβαίως έναντι των οργάνων του δημοσίου, ως συνταγματικά κατοχυρωμένο ατομικό δικαίωμα, εκτός αν κάποιος νόμος το αιρεί ειδικά σύμφωνα με τα παραπάνω.¹¹

Δεν ισχύει αντίθετα η υποχρέωση τήρησης του απορρήτου έναντι προσώπων που υποκαθιστούν τη βούληση του πελάτη, όπως του αντιπροσώπων ή του συνδίκου της πτωχεύσεως, έναντι επίσης των κληρονόμων του και των εγγυητών του, όσον αφορά τη σχέση (κύρια οφειλή), για την οποία εγγυήθηκαν.¹²

Η υποχρέωση τήρησης του τραπεζικού απορρήτου κάμπτεται επίσης στις περιπτώσεις, που η τράπεζα έχει δικαίωμα ή υποχρέωση παροχής πληροφοριών με βάση συναίνεση του πελάτη ή κάποιον άλλο νόμιμο δικαιολογητικό λόγο και ακόμα όταν αυτό επιβάλλεται από διατάξεις νόμων δημοσίου δικαίου.

1. Στην τελευταία κατηγορία ανήκει καταρχήν ο Κώδικας Πολιτικής Δικονομίας, στη διάταξη του άρθρου 402 του οποίου καθιερώνεται απλώς δικαίωμα άρνησης της τράπεζας να καταθέσει με μάρτυρες για περιστατικά που αποτελούν επαγγελματικό απόρρητο. Αντίθετα, με τη διάταξη του άρθρου 985 § 1 η τράπεζα υποχρεούται σε δήλωση σε περίπτωση κατασχέσεως πράγματος ή απαιτήσεως στα χέρια της ως τρίτης, με εξαίρεση την κατάσχεση καταθέσεων.
2. Στην ποινική εξάλλου διαδικασία δεν υφίσταται γενικό δικαίωμα της τράπεζας ν' αρνηθεί την κατάθεση με μάρτυρες περιστατικών που εμπίπτουν στην έννοια του απορρήτου, με την επιφύλαξη μόνον των ειδικών διατάξεων για το απόρρητο των καταθέσεων. Στο άρθρο 212 ΚΠοινΔ προβλέπονται μεν επαγγελματικά απόρρητα, που δικαιολογούν την άρνηση μαρτυρίας, δεν περιλαμβάνεται όμως σ' αυτά και το τραπεζικό απόρρητο.

¹⁰ Έτσι Γ.Γραμματικός, ό.π., σελ.62

¹¹ Horn, ό.π.,σελ.,333, Απμ 51

¹² Βλ.Γ.Γραμματικός, ό.π., σελ.64.επ.

3. α. Στο φορολογικό επίσης δίκαιο – και στο άρθρο 155 ΚΦΔ – θεσπίζεται δικαίωμα αρνήσεως μαρτυρίας, όταν συντρέχει περίπτωση τηρήσεως του τραπεζικού απορρήτου.

β. Αντίθετα, στο άρθρο 50 του ν.δ.3323/1955, όπως αντικαταστάθηκε και τροποποιήθηκε από τις διατάξεις του άρθρου 13ν. 1828/89 και του άρθρου 25 ν. 2214/94 (πλέον άρθρο 66 ΚΦΕ- ν.2238/94), ορίζεται ότι οι προϊστάμενοι των Δ.Ο.Υ. και οι επιθεωρητικές οικονομικών εφοριών προς τον σκοπό ελέγχου των υποβαλλομένων φορολογικών δηλώσεων και εξακρίβωσης των υποχρεων που δεν υπέβαλαν δήλωση, δικαιούνται να ζητούν και από τις τράπεζες οποιοσδήποτε πληροφορίες θεωρούν αναγκαίες για τη διευκόλυνση του έργου τους, χωρίς οι τελευταίες να έχουν δικαίωμα επίκλησης του απορρήτου των τραπεζικών καταθέσεων –και κάθε είδους επαγγελματικού απορρήτου εννοείται – , το οποίο αιρείται ειδικά προς διευκόλυνση του φορολογικού ελέγχου. Για την άρση όμως του απορρήτου στην περίπτωση αυτή απαιτείται κοινή απόφαση του επιθεωρητή της Δ.Ο.Υ. και του προϊσταμένου της Δ.Ο.Υ. , που είναι οι αρμόδιοι για συγκεκριμένο φορολογικό έλεγχο.¹³

γ. Άρση του τραπεζικού απορρήτου έναντι του Δημοσίου σχετικά με καταθέσεις, λογαριασμούς ή θυρίδες φορολογουμένου και παράλληλη δέσμευση του 50% των καταθέσεων ή του περιεχομένου των θυρίδων προβλέπεται στο άρθρο 44 ν. 2065 /92 << Αναμόρφωση της άμεσης φορολογίας και άλλες διατάξεις >> (πλέον άρθρο 92 ΚΦΕ- ν. 2238/94), με τις ακόλουθες όμως προϋποθέσεις:

(α) Να έχουν διαπιστωθεί από φορολογική αρχή φορολογικές παραβάσεις συνισταμένες σε διαφορά φορολογητέας ύλης πάνω από 300.000.000δρχ ή σε μη απόδοση προς το Δημόσιο ποσού πάνω από 50.000.000 δρχ από παρακρατούμενους φόρους, τέλη και εισφορές.

(β) Να έχει συνταχθεί ειδική έκθεση ελέγχου για τις παραπάνω παραβάσεις και να έχει υποβληθεί αντίγραφο της στη Διεύθυνση ελέγχων του Υπουργείου Οικονομικών.

¹³ Βλ. ιδιαίτερες ρυθμίσεις στις παραγράφ.7-8 άρθρου 8 ν.2386\7.3.96,για την άρση του απορρήτου σε σχέση με ελέγχους ειδικού συνεργείου (άρθρου 39ν.1914\90) και της Υ.Π.Ε.Δ.Α.

¹⁴ Τα ποσά αυτά αναπροσαρμόζονται με αποφάσεις του Υπουργού Οικονομικών

(c) Να έχει ενημερώσει η παραπάνω Διεύθυνση τις τράπεζες με οποιοδήποτε τρόπο για τη διαπίστωση των παραβάσεων και για τη σύνταξη και το αναγκαίο περιεχόμενο της ειδικής εκθέσεως.

Από της ενημερώσεως αυτής υποχρεούνται οι τράπεζες σε παροχή σχετικών πληροφοριών προς τη Διεύθυνση ελέγχων και στη δέσμευση του 50% των καταθέσεων ή του περιεχομένου των θυρίδων του φορολογούμενου πελάτη τους.

δ. Δεν αποτελεί αντίθετα άρση του τραπεζικού απορρήτου η υποχρέωση που επιβάλλει στις τράπεζες γενικά το άρθρο 82 § 2 ν.2238 /1994 «Κύρωση του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος» (άρθρο 8 παρ. 10 ν. 1882/90) να υποβάλλουν στο Υπουργείο Οικονομικών πληροφοριακά στοιχεία , σχετικά με την άσκηση του επαγγέλματος διαφόρων επιτηδευματιών και ελεύθερων επαγγελματιών , τα οποία είναι αναγκαία για το έργο των Δ.Ο.Υ. Τα στοιχεία που θα υποβάλλονται και οι λεπτομέρειες εφαρμογής της διατάξεως αυτής καθορίζονται με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών και του κατά περίπτωση αρμοδίου Υπουργού «με την επιφύλαξη των διατάξεων περί τραπεζικού απορρήτου».

Έτσι μόνο γενικής φύσεως αφηρημένες πληροφορίες μπορούν καταρχήν να παρέχουν οι τράπεζες στα πλαίσια της διάταξης αυτής , η οποία δεσμεύει ρητά τον Υπουργό Οικονομικών και να μην υπερβαίνουν τα γενικά ή ειδικά προσδιορισμένα όριά του , παρά μόνον όταν συντρέχουν οι περιπτώσεις της άρσεώς του και της κατ' εξαίρεση επιτρεπτής παροχής πληροφοριών, ώστε η έκταση εφαρμογής αυτής της διατάξεως ν' αναδεικνύεται από τα πράγματα πολύ περιορισμένη. Η ερμηνευτική διεύρυνσή της δεν φαίνεται να είναι εντούτοις επιτρεπτή, εξαιτίας της αυστηρής συνταγματικής προστασίας του απορρήτου ως ατομικού δικαιώματος.

4. Άρση του τραπεζικού απορρήτου προβλέπεται επίσης στα άρθρα 4 § 13-16 και 5 §§ 1 – 2 ν.2331/1995 «Πρόληψη και καταστολή της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες και άλλες και άλλες ποινικές διατάξεις – Ολομέλεια Αρείου Πάγου – Διαιτησίες και άλλες διατάξεις», που αντικατέστησε τα άρθρα 5 και 6 του τρίτου κεφαλαίου του ν. 2145 / 93. Σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων αυτών:

α. Τα πιστωτικά ιδρύματα οφείλουν, όταν τους ζητηθεί, να παρέχουν αφενός στην ειδική Επιτροπή συγκέντρωσης, αξιολόγησης και διερεύνησης των πληροφοριών για συναλλαγές, που δημιουργούν υπόνοιες ότι νομιμοποιούν έσοδα από εγκληματικές δραστηριότητες, η οποία συνιστάται και λειτουργεί σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 7 ν. 2331/95, αφετέρου στην εισαγγελική αρχή, στον ανακριτή και στο δικαστήριο, όλες τις απαιτούμενες πληροφορίες και τ' αποδεικτικά στοιχεία σχετικά με κάθε τραπεζική σύμβαση ή απλή συναλλαγή ποσού τουλάχιστον 15000ECU ή κάθε περίπτωση σοβαρής υπόνοιας νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματική δραστηριότητα. Στις περιπτώσεις αυτές τα πιστωτικά ιδρύματα οφείλουν ν' απαιτούν την απόδειξη της ταυτότητας του συναλλασσομένου και του τυχόν αντιπροσωπευομένου του και να φυλάσσουν τα σχετικά στοιχεία τουλάχιστον για πέντε χρόνια επί ποινή επιβολής προστίμου (άρθρο 4§§ 1-8).

β. Η παροχή των πληροφοριών και των στοιχείων γίνεται με εμπιστευτική αλληλογραφία που τηρείται μυστική, εκτός αν ασκηθεί ποινική δίωξη για εγκληματική δραστηριότητα, όπως αυτή προσδιορίζεται στο άρθρο 1§ α του ίδιου νόμου, οπότε καθίσταται στοιχείο της δικογραφίας και μπορεί να χρησιμοποιηθεί μόνο στις σχετικές δίκες.

Απαγορεύεται πάντως στα νομικά πρόσωπα και το προσωπικό των πιστωτικών ιδρυμάτων, της Τράπεζας της Ελλάδος (αρμόδια αρχή) και της Επιτροπής του άρθρου 7 (αρμόδιος φορέας) να γνωστοποιούν το γεγονός ότι διαβιβάστηκαν ή ζητήθηκαν πληροφορίες ή ότι διεξάγεται έρευνα για νομιμοποίηση εσόδων από εγκληματική δραστηριότητα σε αυτόν, τον οποίο αφορούν οι πληροφορίες, ή σε τρίτους. Η από πρόθεση παραβίαση του καθήκοντος αυτού εχεμύθειας τιμωρείται με ποινή φυλακίσεως μέχρι δύο ετών και με χρηματική ποινή (άρθρο 4 §§ 13- 16).

γ. Ανεξάρτητα από τα παραπάνω και χωρίς να είναι απαραίτητη η αναφορά συγκεκριμένου λογαριασμού ή θυρίδας, ο ανακριτής με σύμφωνη γνώμη του εισαγγελέα, όταν διεξάγεται τακτική ανάκριση για νομιμοποίηση εσόδων από εγκληματική δραστηριότητα ή ανάκριση για εγκληματική δραστηριότητα και υπάρχουν βάσιμες υπόνοιες για λογαριασμούς ή θυρίδες με περιουσία, που υπόκειται σε δήμευση σύμφωνα με το άρθρο 2 του νόμου, και επίσης το δικαστικό συμβούλιο με βούλευμα, όταν διεξάγεται

προκαταρτική εξέταση ή προανάκριση, μπορούν χωρίς προηγούμενη κλήση του κατηγορουμένου ή του τυχόν τρίτου να απογορεύσουν την κίνηση των λογαριασμών και το άνοιγμα των θυρίδων.

Η σχετική διάταξη ή βούλευμα επέχουν θέση εκθέσεων κατασχέσεως και επιδίδονται στον κατηγορούμενο, στο διευθυντικό στέλεχος του πιστωτικού ιδρύματος ή το διευθυντή του υποκαταστήματός του, του τόπου όπου εδρεύει ο ανακριτής ή ο εισαγγελέας, και στον τρίτο, όταν ο λογαριασμός ή η θυρίδα είναι κοινά. Η απαγόρευση και η κατάσχεση επιφέρουν αποτελέσματα από τη στιγμή της επιδόσεως των σχετικών πράξεων στο πιστωτικό ίδρυμα, ενώ η τυχόν αίτηση περί άρσεως ή ανακλήσεώς τους δεν έχει ανασταλτικές συνέπειες (άρθρο 5§§1-2 και 4).

δ. Η γνωστοποίηση των παραπάνω πληροφοριών και στοιχείων, όταν γίνεται «αρμοδίως» και καλόπιστα, δε μπορεί να θεμελιώσει οποιουδήποτε είδους ευθύνη (άρθρο 4 §15 και 8).

5. Στα πλαίσια τέλος του δημοσίου τραπεζικού δικαίου κάμψη του τραπεζικού απορρήτου γενικά προβλέπεται ιδίως από τις διατάξεις των άρθρων 3-4 ν.δ.588/48 «περί ελέγχου της πίστεως» και των άρθρων 4-5 του α.ν. 1665/51 «περί ελέγχου και λειτουργίας των τραπεζών» και κυρίως των άρθρων 18 και 19 ν. 2076/92 «Ανάληψη και άσκηση δραστηριότητας πιστωτικών ιδρυμάτων και άλλες συναφείς διατάξεις» έναντι της Τράπεζας της Ελλάδος μέσα στα όρια της άσκησης των αρμοδιοτήτων της για εποπτεία και έλεγχο των πιστωτικών ιδρυμάτων. Σ' όλες όμως τις παραπάνω περιπτώσεις το άρθρο 21 του ν. 2076/92 υποχρεώνει όλα τα αρμόδια όργανα και τους υπαλλήλους της Τράπεζας της Ελλάδος σε τήρηση του επαγγελματικού απορρήτου, με την έννοια της απαγόρευσης γνωστοποίησης πληροφοριών σε τρίτους και δημόσιες αρχές με τρόπο αναλυτικό και συγκεκριμένο και με εμφανή την ταυτότητα ορισμένου πιστωτικού ιδρύματος. Για τους παραβάτες μάλιστα προβλέπει τιμωρία κατά τις διατάξεις του άρθρου 371ΠΚ. Όμοια ρύθμιση συμπεριελήφθη και στο άρθρο 9 του ν. 2548/97 <<ρυθμίσεις για την Τράπεζα της Ελλάδος>>.

Επειδή όμως η τράπεζα της Ελλάδος ασκεί δημόσια εξουσία, οι πράξεις και παραλείψεις της προσβάλλονται ως διοικητικές πράξεις ενώπιον των διοικητικών δικαστηρίων από την «ιδιωτική» τράπεζα ή τον πελάτη της,

δημιουργείται δε και ευθύνη της προς αποζημίωση κατά τις διατάξεις των άρθρων 105 – 106 Εισ Ν Α Κ .

1.4 Το ειδικό απόρρητο των τραπεζικών καταθέσεων

Αναφορικά με τις τραπεζικές καταθέσεις ο Έλληνας νομοθέτης, για να δημιουργήσει ιδιαίτερο κλίμα εμπιστοσύνης και να προσελκύσει ιδιωτικές καταθέσεις στις τράπεζες για τη χρήση τους σε ανάγκες κλάδων της οικονομίας, θέσπισε ειδικές διατάξεις προστασίας του απορρήτου, οι οποίες υπερισχύουν των γενικών, στην έκταση που εισάγουν αποκλίσεις απ' αυτές.

Με το ν.δ.1059 / 1971, όπως τελικά διαμορφώθηκε μετά και από τον νόμο 1868 /1989, ορίστηκε ότι κάθε μορφής καταθέσεις χρημάτων ή άλλων αξιών – εννοείται ως ανωμάτων παρακαταθηκών της ΑΚ 830¹⁵ – στα πιστωτικά ιδρύματα που λειτουργούν στην Ελλάδα (ελληνικά ή αλλοδαπά) είναι απόρρητες (άρθρο 1 εδ.1) κι ότι τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον έξι μηνών κάθε πρόσωπο, που λαμβάνει γνώση των τραπεζικών καταθέσεων στα πλαίσια ασκήσεως των καθηκόντων του και παρέχει με οποιονδήποτε τρόπο, οποιαδήποτε γι' αυτές πληροφορία. Μάλιστα ο αξιόποινος χαρακτήρας της πράξεως δεν αίρεται, ούτε κι όταν υπάρχει συναίνεση ή σύγκριση του καταθέτη(άρθρο 2§1). Σε περίπτωση δε καταδίκης δε μπορεί να διαταχθεί αναστολή εκτελέσεως της ποινής, ούτε μετατροπή της σε χρηματική(άρθρο 2§2).¹⁶

Τα παραπάνω πρόσωπα εξάλλου, όταν καλούνται ως μάρτυρες σε πολιτική ή ποινική δίκη, ουδέποτε εξετάζονται για θέματα καταθέσεως, ακόμα και αν συναινεί ο ίδιος ο καταθέτης (άρθρο 2§3).

Οι ίδιες διατάξεις ισχύουν επιπλέον και για τα όργανα της Τράπεζας της Ελλάδος, που ασκούν τον έλεγχο των καταθέσεων των προσώπων που

¹⁵ Η άποψη ότι οι καταθέσεις αξιών εξαιρούνται κατά την *ratio legis* της προστασίας του ειδικού απορρήτου των τραπεζικών καταθέσεων υπονοεί την κατάθεση αξιών (ομαλή) παρακαταθήκη παραβλέποντας τη δυνατότητα της ανώμαλης, της ΑΚ 830, όπως την εννοεί προφανώς ο νομοθέτης του ειδικού απορρήτου. Βλ. γι' αυτήν Σ. Καλαμίτσης, ο.π., σελ. 20 επ. - Εξίσου αδικαιολόγητη φαίνεται η άποψη ότι στο ειδικό απόρρητο υπάγονται αδιακρίτως όλες οι καταθέσεις χρημάτων ή αξιών. Βλ. γι' αυτήν Δ. Κουτσούκης, ό.π., σελ. 66. - Β. Κουζιώρη, Κατάσχεση στα χέρια τράπεζας ως τρίτης, Αρμ. Επιστ. Επετ. 1994, 225 επ. (247).

¹⁶ Η διάταξη αυτή καταργήθηκε με το άρθρο 1{1 περ. β. του νόμου 2207\94, που τροποποίησε το άρθρο 82{11 του ΠΚ

αναφέρονται στην §2 άρθρου 40 ν. 1806/88. Επιτρέπεται μόνον η αναφορά στοιχείων απολύτως αναγκαίων για θεμελίωση της αιτιολογίας της διοικητικής πράξης, με την οποία επιβάλλεται κύρωση. Η αμετάκλητη δε καταδίκη τέτοιων οργάνων συνεπάγεται αυτοδίκαια στην άμεση απόλυσή τους από τη θέση που κατέχουν στην Τράπεζα της Ελλάδος (άρθρο 40 §3 ν.1806/88).¹⁷

Με τον ίδιο τρόπο επίσης νόμο και μεταγενέστερες τροποποιήσεις του, ρητές ή σιωπηρές, προβλέφθηκαν ειδικές περιπτώσεις άρσεως του απορρήτου των τραπεζικών καταθέσεων¹⁸ μέσα σε πλαίσια πάντα συνδρομής αυστηρών όρων και προϋποθέσεων. Σύμφωνα έτσι με την περιπτωσιολογία των ειδικών ρυθμίσεων:

α) Το απόρρητο αυτό δεν ισχύει καταρχήν έναντι των ελεγκτικών οργάνων και των νομισματικών αρχών της Τράπεζας της Ελλάδος, των δικαστικών αρχών, των προανακριτικών κοινοβουλευτικών επιτροπών, στις οποίες ανατίθεται κατά το νόμο ο σχετικός έλεγχος των πιστωτικών ιδρυμάτων, ως προς τις καταθέσεις που υπάρχουν στο οικείο πιστωτικό ίδρυμα, εφόσον αυτά τα πρόσωπα ή όργανα ασκούν αρμοδιότητες σχετικές με τον έλεγχο του τραπεζικού συστήματος και της ορθής εφαρμογής της πιστωτικής και νομισματικής νομοθεσίας ή της νομοθεσίας περί προστασίας του εθνικού νομίσματος (άρθρο 40§2 ν. 1806 /1988, όπως αντικαταστάθηκε από την περ. α΄ της παρ. 2 άρθρου 27 ν. 1868 /89).

β) Το απόρρητο των τραπεζικών καταθέσεων δεν ισχύει επίσης έναντι του προϊσταμένου της αρμόδιας Δ.Ο.Υ. στις περιπτώσεις που προσκομίζεται προσωπική επιταγή ποσού άνω του 1.000.000.δρχ. για εξόφληση χρεών προς το Δημόσιο, οπότε οι τράπεζες υποχρεούνται σε πρόβλεψη – δηλαδή σε βεβαίωση υπάρξεως ή μη διαθέσιμων κεφαλαίων, κατόπιν προφανώς απλής τηλεφωνικής ή τηλετυπικής οχλήσεως του προϊσταμένου της Δ.Ο.Υ χωρίς εμφάνιση της επιταγής – και σε άμεση δέσμευση του ποσού υπέρ της Δ.Ο.Υ.(άρθρο 25 § 3 ν. 2214/1994).

¹⁷ Για το απόρρητο των τραπεζικών καταθέσεων βλ. και Εμμ. Καλδέλλη, το Τραπεζικό απόρρητο, Άρμεν, 1981, σελ. 711 επ. - Ο. Μιχαηλίδη, το απόρρητο των τραπεζικών καταθέσεων, ΕμπΔ1983, σελ. 22 επ. - Γ. Γραμματικά, ό.π., σελ. 145 επ. - Γ. Τραγάκη, Το τραπεζικό απόρρητο στην Ελλάδα, δελτίο ΕΕΤ, Δ΄ τριμ. 1988, σελ. 4 επ.

¹⁸ Βλ. Β. Κιάντου, το τραπεζικό απόρρητο και οι εργασίες συναλλάγματος, 1993, σελ. 9 επ.

γ) Δεν ισχύει επίσης το απόρρητο έναντι του οργάνου που είναι αρμόδιο για την άσκηση ποινικής δίωξης ή τη διενέργεια προκαταρκτικής εξέτασης ή προανάκρισης ή κύριας ανάκρισης για κακούργημα, εφόσον όμως απευθύνει ειδικά αιτιολογημένη παραγγελία ή αίτηση ή απόφαση στην τράπεζα για την παροχή πληροφοριών επί καταθέσεων κάθε είδους «δια του δικαστικού συμβουλίου ή δικαστηρίου στο οποίο διενεργείται η σχετική διαδικασία» και εφόσον η παροχή των πληροφοριών αυτών είναι απολύτως αναγκαία για την ανίχνευση και τον κολασμό κακούργηματος (άρθρο 3 ν.δ. 1059/71, όπως αντικαταστάθηκε από την παρ. 1 άρθρ. 27 ν. 1868/89).

δ) Δεν ισχύει εξάλλου το απόρρητο των τραπεζικών καταθέσεων έναντι των αρμοδίων δικαστικών αρχών και της ειδικής Επιτροπής του άρθρου 7 ν. 2331/95, όταν συντρέχει περίπτωση νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματική δραστηριότητα σύμφωνα με τις ειδικότερες ρυθμίσεις των άρθρων 1 – 9 ν. 2331/95, που εκτέθηκαν παραπάνω.

ε) Δεν ισχύει ομοίως το απόρρητο των καταθέσεων και άλλων λογαριασμών (δανειακών , γύρου κ λ π), στις περιπτώσεις που προβλέπει το άρθρο 12 ν.1916/90 «για την προστασία της κοινωνίας από το οργανωμένο έγκλημα». Το άρθρο αυτό επιτρέπει την άρση του απορρήτου και τη δέσμευση των σχετικών ποσών, όταν οι δικαιούχοι είναι πρόσωπα που διώκονται για κατονομαζόμενα στο νόμο εγκλήματα, όπως τρομοκρατία, ναρκωτικά, παράνομη διακίνηση όπλων κ.λ.π,¹⁹ με διάταξη του αρμόδιου ανακριτή και με σύμφωνη γνώμη του αντεισαγγελέα του Αρείου Πάγου κατά την προανάκριση.

στ) Δεν ισχύει ακόμα το παραπάνω απόρρητο στις περιπτώσεις ειδικά, που η Τράπεζα της Ελλάδος ασκεί έλεγχο στις δηλώσεις των προσώπων του άρθρου 40 § 5 ν.1806/88 - όπως των προέδρων, διοικητών, διευθυντών και διαχειριστών εκδοτικών επιχειρήσεων ή ραδιοφωνικών ή τηλεοπτικών σταθμών, των προσώπων με συμμετοχή στο 5% τουλάχιστον του μετοχικού κεφαλαίου ελληνικών τραπεζών κ λ π - σχετικά με την προέλευση των

¹⁹Βλ.Β.Δούβλη , Η αντιμετώπιση του ξεπλύματος βρώμικου χρήματος από την ελληνική τραπεζική νομοθεσία , Δελτίο ΕΕΤ, Β΄ τριμ 1995 ,σελ.88 επ.

κεφαλαίων τους. Στα πλαίσια αυτά η Τράπεζα της Ελλάδος μπορεί να λαμβάνει γνώση κάθε είδους λογαριασμού των προσώπων αυτών στις τράπεζες (Απόφ. Υπουργών Προεδρίας και Κυβερνήσεως, Εθνικής Οικονομίας, Οικονομικών και Δικαιοσύνης αρ.60013 / 14.10.1998, κατ' εξουσιοδότηση άρθρου 40 § 9 ν.1806 /88).

ζ) Δεν ισχύει επίσης το απόρρητο γενικά σε περίπτωση ορισμού επιτρόπου²⁰ σε τράπεζα για καταθέσεις που έγιναν κατά τη περίοδο στην οποία αναφέρεται ο έλεγχος της Τράπεζας της Ελλάδος, εφόσον έχει ασκηθεί ποινική δίωξη σχετιζόμενο με τη διοίκηση και τη λειτουργία της Τράπεζας και το οποίο έχει προκληθεί το κοινό αίσθημα. Στην περίπτωση αυτή ο Διοικητής της Τράπεζας της Ελλάδος και κάθε άλλο αρμόδιο όργανο οφείλει να παραδώσει αμέσως στον Υπουργό Εθνικής Οικονομίας όλα τα σχετικά στοιχεία που θα του ζητηθούν, η ανακοίνωση των οποίων δεν αποτελεί αδίκημα (άρθρο 38 ν 1828/89).

η) Επιπλέον, δεν ισχύει το απόρρητο των καταθέσεων και στις περιπτώσεις των γενικών ρυθμίσεων του φορολογικού δικαίου που αναφέρθηκαν παραπάνω, ιδίως δε έναντι των προϊσταμένων και επιθεωρητών Δ.Ο.Υ. κατά το άρθρο 50 ν.δ. 3323/55 (66 Κ.Φ.Ε – ν 2238/94)

και έναντι του Δημοσίου κατά το άρθρο 44 ν. 2065 /92 (92 ΚΦΕ – 2238/94) επίσης στις περιπτώσεις φορολόγησης κληρονομιών, δωρεών, αδιαιρέτων λογαριασμών κλπ σύμφωνα με τα άρθρα 73 § 2, 90,98,110-111 ν.δ.118/73.

θ) Δεν ισχύει το απόρρητο στις περιπτώσεις σφράγισης ακάλυπτης επιταγής (άρθρο 2 ν.δ. 1325 / 72) και του ελέγχου των δηλώσεων περιουσιακής κατάστασης των προσώπων που κατέχουν δημόσιο αξίωμα (άρθρο 8 § 4 ν. 1738 /87).

ι) Τέλος, δεν ισχύει το απόρρητο για τις καταθέσεις, που μια ασφαλιστική επιχείρηση διαθέτει σε ασφαλιστική τοποθέτηση σε τράπεζα της επιλογής της, σύμφωνα με το άρθρο 8 §§ 3 Α και ν.δ. 400 / 1970.²¹

²⁰ Εννοείται μόνον ο Επίτροπος του άρθρου 8ν.1665\51, επειδή οι νόμοι περί διορισμού προσωρινού επιτρόπου καταργήθηκαν με το ν.2114\1993.<<Σύστημα εγγύησης καταθέσεων>>.

²¹ Πρβλ.ΑΠ 44\1994, ΔΕΕ1995,σελ.204 επ.(με παρατήρηση Ε.Περάκη).- Η απαρίθμηση, πάντως, όλων των περιπτώσεων κάμψεως του τραπεζικού απορρήτου δεν μπορεί από τα πράγματα να 'ναι διαχρονικά ασφαλής και εξαντλητική.Περιπτώσεις κάμψεως συνάγονται επίσης ερμηνευτικά από μερικές διατάξεις, όπως την Εις.Νακ 117 για την άσκηση των αξιώσεων νομίμων μεριδιούχων κατά των συνδικαιούχων κοινού λογαριασμού με τον αποβιώσαντα(βλ.ΜΠρΘες24679/97,Αρμ.1997,σελ.1278).

Οι αστικές συνέπειες της παράβασης και του ειδικού απορρήτου των τραπεζικών καταθέσεων είναι οι ίδιες που επέρχονται σε κάθε περίπτωση προσβολής του απορρήτου γενικά. Ας σημειωθεί όμως πως από την ιδιαίτερη και αυστηρή νομοθετική ρύθμιση του απορρήτου των τραπεζικών καταθέσεων προήλθε η θεωρία για το ακατάσχετο των καταθέσεων, για την οποία έγινε λόγος παραπάνω.

1.5 Νόμος 2472\1997

1.5.1 Γενικές διατάξεις

*Αντικείμενο του παρόντος νόμου είναι η θέσπιση των προϋποθέσεων για την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα προς προστασία των δικαιωμάτων και των θεμελιωδών ελευθεριών των φυσικών προσώπων και ιδίως της ιδιωτικής ζωής .

* Δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα, κάθε πληροφορία που αναφέρεται στο υποκείμενο των δεδομένων.

*Ευαίσθητα δεδομένα , τα δεδομένα που αφορούν στη φυλετική ή εθνική προέλευση, στα πολιτικά φρονήματα, στις θρησκευτικές ή φιλοσοφικές πεποιθήσεις , στη συμμετοχή σε συνδικαλιστική οργάνωση, στην υγεία, στην κοινωνική πρόνοια και στην ερωτική ζωή, στα σχετικά με ποινικές διώξεις ή καταδίκες, καθώς και στη συμμετοχή σε συναφείς με τα ανωτέρω ενώσεις προσώπων.

* Επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα είναι κάθε εργασία ή σειρά εργασιών που πραγματοποιείται, από το Δημόσιο ή από νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου ή ιδιωτικού δικαίου ή ένωση προσώπων ή φυσικό πρόσωπο με ή χωρίς τη βοήθεια αυτοματοποιημένων μεθόδων και εφαρμόζονται σε δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα, όπως η συλλογή , η καταχώριση, η οργάνωση, η διατήρηση ή αποθήκευση, η τροποποίηση, η εξαγωγή, η χρήση, η διαβίβαση, η διάδοση ή κάθε άλλης μορφής διάθεση, η συσχέτιση ή ο συνδυασμός, η διασύνδεση, η δέσμευση, η διαγραφή, η καταστροφή.

*Αρχείο δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα ,κάθε διαρθρωμένο σύνολο δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, τα οποία είναι προσιτά με γνώμονα συγκεκριμένα κριτήρια.

- * Διασύνδεση, μορφή επεξεργασίας που συνιστάται στην δυνατότητα συσχέτισης των δεδομένων ενός αρχείου με δεδομένα αρχείου ή αρχείων που τηρούνται από άλλον ή άλλους υπευθύνους επεξεργασίας ή που τηρούνται από τον ίδιο υπεύθυνο επεξεργασίας για άλλο σκοπό.
- * Υπεύθυνος επεξεργασίας οποιοσδήποτε καθορίζει τον σκοπό και τον τρόπο επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, όπως φυσικό ή νομικό πρόσωπο, δημόσια αρχή ή υπηρεσία ή άλλος οργανισμός.
- * Εκτελών την επεξεργασία οποιοσδήποτε επεξεργάζεται δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα για λογαριασμό υπευθύνου επεξεργασίας, όπως φυσικό ή νομικό πρόσωπο, δημόσια αρχή ή υπηρεσία ή οποιοσδήποτε άλλος οργανισμός.
- * Τρίτος, κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο, η δημόσια αρχή ή υπηρεσία ή οποιοσδήποτε άλλος οργανισμός, εκτός από το υποκείμενο των δεδομένων, τον υπεύθυνο επεξεργασίας και τα πρόσωπα που είναι εξουσιοδοτημένα να επεξεργάζονται τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα, εφόσον ενεργούν υπό την άμεση εποπτεία ή για λογαριασμό του υπευθύνου επεξεργασίας.
- * Αποδέκτης, το φυσικό πρόσωπο ή νομικό, η δημόσια αρχή ή υπηρεσία, ή οποιοσδήποτε άλλος οργανισμός, στον οποίο ανακοινώνονται ή μεταδίδονται τα δεδομένα, ανεξαρτήτως αν πρόκειται για τρίτο ή όχι.
- * Συγκατάθεση του υποκειμένου των δεδομένων, κάθε ελεύθερη, ρητή και ειδική δήλωση βουλήσεως, που εκφράζεται με τρόπο σαφή, και εν πλήρη επίγνωση, και με την οποία, το υποκείμενο των δεδομένων, αφού προηγουμένως ενημερωθεί, δέχεται να αποτελέσουν αντικείμενο επεξεργασίας τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα που το αφορούν.

Κάποιες από τις παραπάνω διατάξεις έχουν αντικατασταθεί από το νόμο 3471\2006.

1.5.2 Προϋποθέσεις επεξεργασίας

* Επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα επιτρέπεται μόνο όταν το υποκείμενο των δεδομένων έχει δώσει τη συγκατάθεση του.

Κατ' εξαίρεση επιτρέπεται η επεξεργασία και χωρίς τη συγκατάθεσή του όταν:

* Η επεξεργασία είναι αναγκαία για την εκτέλεση σύμβασης και για τη λήψη μέτρων κατόπιν αιτήσεως του υποκειμένου κατά το προσυμβατικό στάδιο.

* Για την εκπλήρωση υποχρέωσης του υπευθύνου επεξεργασίας, η οποία επιβάλλεται από το νόμο.

*Είναι αναγκαία για την διαφύλαξη ζωτικού συμφέροντος του υποκείμενου, εάν αυτό τελεί σε φυσική ή νομική αδυναμία να δώσει τη συγκατάθεσή του.

*Η επεξεργασία είναι αναγκαία για την εκτέλεση έργου δημοσίου συμφέροντος ή έργου που εμπίπτει στην άσκηση δημοσίας εξουσίας και εκτελείται από δημόσια αρχή ή έχει ανατεθεί από αυτή είτε στον υπεύθυνο επεξεργασίας είτε σε τρίτο, στον οποίο γνωστοποιούνται τα δεδομένα.

*Η επεξεργασία είναι απολύτως αναγκαία για την ικανοποίηση του εννόμου συμφέροντος που επιδιώκει ο υπεύθυνος επεξεργασίας ή ο τρίτος ή οι τρίτοι στους οποίους ανακοινώνονται τα δεδομένα και υπό τον όρο ότι τούτο υπερέχει προφανώς των δικαιωμάτων και συμφερόντων των προσώπων στα οποία αναφέρονται τα δεδομένα και δεν θίγονται οι θεμελιώδεις ελευθερίες αυτών.

*Η Αρχή μπορεί να εκδίδει ειδικούς κανόνες επεξεργασίας για τις πλέον συνήθεις κατηγορίες επεξεργασιών και αρχείων, οι οποίες προφανώς δεν θίγουν τα δικαιώματα και τις ελευθερίες των προσώπων στα οποία αναφέρονται τα δεδομένα. Οι κατηγορίες αυτές προσδιορίζονται με κανονισμούς που καταρτίζει η Αρχή και κυρώνονται με προεδρικά διατάγματα, τα οποία εκδίδονται με πρόταση του Υπουργού Δικαιοσύνης.

1.5.3 Απόρρητο και ασφάλεια επεξεργασίας

* Η επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα είναι απόρρητη. Διεξάγεται αποκλειστικά και μόνο από πρόσωπα που τελούν υπό τον έλεγχο του υπεύθυνου επεξεργασίας ή του εκτελούντος την επεξεργασία και μόνον κατ' εντολή του.

*Για την διεξαγωγή της επεξεργασίας ο υπεύθυνος επεξεργασίας οφείλει να επιλέγει πρόσωπα με αντίστοιχα επαγγελματικά προσόντα που παρέχουν επαρκείς εγγυήσεις από πλευράς τεχνικών γνώσεων και προσωπικής ακεραιότητας για την τήρηση του απορρήτου.

*Ο υπεύθυνος επεξεργασίας οφείλει να λαμβάνει τα κατάλληλα οργανωτικά και τεχνικά μέτρα για την ασφάλεια των δεδομένων και την προστασία τους από τυχαία ή αθέμιτη καταστροφή, τυχαία απώλεια, αλλοίωση, απαγορευμένη διάδοση ή πρόσβαση και κάθε άλλη μορφή αθέμιτης επεξεργασίας. Αυτά τα μέτρα πρέπει να εξασφαλίζουν επίπεδο ασφάλειας

ανάλογο προς τους κινδύνους που συνεπάγεται η επεξεργασία και η φύση των δεδομένων που είναι αντικείμενο της επεξεργασίας.

*Αν η επεξεργασία διεξάγεται για λογαριασμό του υπεύθυνου από πρόσωπο μη εξαρτώμενο από αυτόν, η σχετική ανάθεση γίνεται υποχρεωτικά εγγράφως. Η ανάθεση προβλέπει υποχρεωτικά ότι ο ενεργών την επεξεργασία την διεξάγει μόνο κατ' εντολή του υπευθύνου και ότι οι λοιπές υποχρεώσεις του παρόντος άρθρου βαρύνουν αναλόγως και αυτόν.

1.5.4 Σύσταση – Αποστολή – Νομική φύση

* Συνιστάται Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα , με αποστολή την εποπτεία της εφαρμογής του παρόντος νόμου και άλλων ρυθμίσεων που αφορούν την προστασία του ατόμου από την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα καθώς και την ενάσκηση των αρμοδιοτήτων που της ανατίθενται κάθε φορά.

* Η Αρχή αποτελεί ανεξάρτητη δημόσια αρχή, και εξυπηρετείται από δική της γραμματεία. Η Αρχή δεν υπόκειται σε οποιονδήποτε διοικητικό έλεγχο. Κατά την άσκηση των καθηκόντων τους τα μέλη της Αρχής απολαύουν προσωπικής και λειτουργικής ανεξαρτησίας. Η Αρχή υπάγεται στον Υπουργό Δικαιοσύνης και εδρεύει στην Αθήνα.

* Οι απαιτούμενες πιστώσεις για τη λειτουργία της Αρχής εγγράφονται σε ειδικό φορέα , που ενσωματώνεται στον ετήσιο Προϋπολογισμό του Υπουργείου Δικαιοσύνης . Διατάκτης της Δαπάνης είναι ο Πρόεδρος ή ο αναπληρωτής του.

1.5.5 Κυρώσεις

1.5.5.1 Διοικητικές κυρώσεις

Η Αρχή επιβάλλει στους υπεύθυνους επεξεργασίας ή στους τυχόν εκπροσώπους τους ακόλουθες διοικητικές κυρώσεις, για παράβαση των υποχρεώσεών τους που απορρέουν από την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα :

α) Προειδοποίηση, με αποκλειστική προθεσμία για άρση της παράβασης.

β) Πρόστιμο ποσού από τριακόσιες χιλιάδες (300.000) έως πενήντα εκατομμύρια (50.000.000) δραχμές

γ) Προσωρινή ανάκληση άδειας.

δ) Οριστική ανάκληση άδειας.

ε) Καταστροφή αρχείου ή διακοπή επεξεργασίας και καταστροφή, επιστροφή ή κλείδωμα (δέσμευση) των σχετικών δεδομένων.

* Οι υπό στοιχεία β, γ, δ και ε διοικητικές κυρώσεις της προηγούμενης παραγράφου επιβάλλονται ύστερα από ακρόαση του υπεύθυνου επεξεργασίας ή του εκπροσώπου του. Είναι ανάλογες προς τη βαρύτητα της παράβασης που καταλογίζεται. Οι υπό στοιχεία γ, δ και ε διοικητικές κυρώσεις επιβάλλονται σε περιπτώσεις ιδιαίτερα σοβαρής ή καθ' υποτροπή παράβασης. Πρόστιμο μπορεί να επιβληθεί σωρευτικά και με τις υπό στοιχεία γ, δ και ε κυρώσεις. Εάν επιβληθεί η κύρωση της καταστροφής αρχείου, για την καταστροφή ευθύνεται ο υπεύθυνος επεξεργασίας αρχείου, στον οποίο μπορεί να επιβληθεί και πρόστιμο για μη συμμόρφωση.

*Τα ποσά των προστίμων της παρ. 1 μπορεί να αναπροσαρμόζονται με απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης, ύστερα από πρόταση της Αρχής.

*Οι πράξεις της Αρχής με τις οποίες επιβάλλονται πρόστιμα συνιστούν εκτελεστό τίτλο και επιδίδονται στον υπεύθυνο επεξεργασίας ή τον τυχόν εκπρόσωπό του. Η είσπραξη των προστίμων γίνεται κατά τις διατάξεις του Κώδικα Εισπράξεως Δημοσίων Εσόδων (ΚΕΔΕ).

*** Η περίπτωση ε της παρ. 1 του παρόντος άρθρου αντικαταστάθηκε ως άνω σύμφωνα με το άρθρο 30 Ν. 3471/2006.

*** ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΗ: Βλ. άρθρο 8 Ν. 3144/2003 σχ. με Προστασία Ατομικών Δεδομένων των εργαζομένων και επιβολή κυρώσεων του παρόντος .

***Με την παρ. 2 άρθρου 13 Ν. 2774/1999 (ΦΕΚ Α' 287) ορίστηκε ότι, υπεύθυνος επεξεργασίας που δεν συμμορφώνεται με τις πράξεις της Αρχής που επιβάλλουν τις διοικητικές κυρώσεις των περιπτ. γ δ και ε της παρ.1 του παρόντος άρθρου, τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον δύο ετών και με χρηματική ποινή τουλάχιστον 1.000.00 έως 5.000.000 δρχ.

- Σύμφωνα με την παρ. 2 άρθρου 8 Ν. 3144/2003 (ΦΕΚ Α' 111) όσοι αναγράφουν ή επεξεργάζονται στοιχεία ή δεδομένα κατά παράβαση της παρ.1 του ανώτερου νόμου τιμωρούνται με τις διοικητικές και ποινικές κυρώσεις που προβλέπονται στις διατάξεις του παρόντος άρθρου και του άρθρου 22 του παρόντος νόμου αντίστοιχα. Σε περίπτωση πρόκλησης περιουσιακής ή ηθικής βλάβης εφαρμόζεται το παρόν άρθρο. Σύμφωνα με την παρ.4 άρθρου 13 Ν. 3471/2006, σε περίπτωση παράβασης των διατάξεων των άρθρων 1 έως 17 του ανώτερου νόμου, για την τήρηση των οποίων

αρμόδια είναι η Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα αυτή επιβάλλει τις προβλεπόμενες από το παρόν άρθρο διοικητικές κυρώσεις. Σε περίπτωση παράβασης των διατάξεων του Ν. 3471/2006, για την τήρηση των οποίων αρμόδια η Αρχή Διασφάλισης του Απορρήτου των Επικοινωνιών, αυτή επιβάλλει τις προβλεπόμενες από το άρθρο 11 του Ν. 3115/2003 διοικητικές κυρώσεις.

Οι πράξεις της Αρχής Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα και της Αρχής Διασφάλισης του Απορρήτου των Επικοινωνιών, με τις οποίες επιβάλλονται οι διοικητικές κυρώσεις σε φορείς παροχής δημοσίου δικτύου ή/και διαθέσιμης στο κοινό υπηρεσίας ηλεκτρονικών υπηρεσιών, γνωστοποιούνται στην Εθνική Επιτροπή Τηλεπικοινωνιών και Ταχυδρομείων (Ε.Ε.Τ.Τ.).

1.5.5.2 Ποινικές κυρώσεις

1. Όποιος παραλείπει να γνωστοποιήσει στην Αρχή, κατά το άρθρο 6 του παρόντος νόμου τη σύσταση και λειτουργία αρχείου ή οποιαδήποτε μεταβολή στους όρους και τις προϋποθέσεις χορηγήσεως της άδειας που προβλέπεται από την παρ. 3 του άρθρου 7 του παρόντος νόμου, τιμωρείται με φυλάκιση έως τριών (3) ετών και χρηματική ποινή τουλάχιστον ενός εκατομμυρίου (1.000.000) δραχμών έως πέντε εκατομμυρίων (5.000.000) δραχμών.

2. κατά παράβαση του άρθρου 7 του παρόντος νόμου διατηρεί αρχείο χωρίς άδεια ή κατά παράβαση των όρων και προϋποθέσεων της άδειας της Αρχής τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον ενός (1) έτους και χρηματική ποινή τουλάχιστον ενός εκατομμυρίου (1.000.000) δραχμών έως πέντε εκατομμυρίων (5.000.000) δραχμών

3. Όποιος κατά παράβαση του άρθρου 8 του παρόντος νόμου προβαίνει σε διασύνδεση αρχείων χωρίς να την γνωστοποιήσει στην Αρχή, τιμωρείται με φυλάκιση έως τριών (3) ετών και χρηματική ποινή τουλάχιστον ενός εκατομμυρίου (1.000.000) δραχμών έως πέντε εκατομμυρίων (5.000.000) δραχμών. Όποιος προβαίνει σε διασύνδεση αρχείων χωρίς την άδεια της Αρχής, όπου αυτή απαιτείται ή κατά παράβαση των όρων της άδειας που του έχει χορηγηθεί, τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον ενός έτους και χρηματική ποινή τουλάχιστον ενός εκατομμυρίου (1.000.000) δραχμών έως 5.000.000 δραχμών.

4. Όποιος χωρίς δικαίωμα επεμβαίνει με οποιονδήποτε τρόπο σε αρχείο δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα ή λαμβάνει γνώση των δεδομένων αυτών ή τα αφαιρεί, αλλοιώνει βλάπτει, καταστρέφει, επεξεργάζεται, μεταδίδει, ανακοινώνει, τα καθιστά προσιτά σε μη δικαιούμενα πρόσωπα ή επιτρέπει στα πρόσωπα αυτά να λάβουν γνώση των εν λόγω δεδομένων, ή τα εκμεταλλεύεται με οποιονδήποτε τρόπο, τιμωρείται με φυλάκιση και χρηματική ποινή και αν πρόκειται για ευαίσθητα δεδομένα με φυλάκιση τουλάχιστον ενός (1) έτους και χρηματική ποινή τουλάχιστον ενός εκατομμυρίου και χρηματική ποινή τουλάχιστον ενός εκατομμυρίου (1.000.000) έως δέκα εκατομμυρίων (10.000.000) δραχμών, αν η πράξη δεν τιμωρείται βαρύτερα.
5. Υπεύθυνος επεξεργασίας που δεν συμμορφώνεται με τις αποφάσεις της Αρχής που εκδίδονται για την ικανοποίηση του δικαιώματος πρόσβασης, σύμφωνα με την παρ. 4 του άρθρου 12, για την ικανοποίηση του δικαιώματος αντίρρησης σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 13, καθώς και με πράξεις επιβολής των διοικητικών κυρώσεων των περιπτώσεων γ', δ' και ε' της παρ. 1 του άρθρου 21 τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον δύο (2) ετών και με χρηματική ποινή τουλάχιστον ενός εκατομμυρίου (1.000.000) δραχμών έως πέντε εκατομμυρίων (5.000.000) δραχμών. Με τις ποινές του προηγούμενου εδαφίου τιμωρείται ο υπεύθυνος επεξεργασίας που διαβιβάζει δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα κατά παράβαση του άρθρου 9 καθώς και εκείνος που δεν συμμορφώνεται προς την δικαστική απόφαση του άρθρου 14 του παρόντος νόμου.
6. Αν ο υπαίτιος των πράξεων των παρ. 1 έως 5 του παρόντος άρθρου είχε σκοπό να προσπορίσει στον εαυτό του ή σε άλλον παράνομο περιουσιακό όφελος, ή να βλάψει τρίτον, επιβάλλεται κάθειρξη έως δέκα (10) ετών και χρηματική ποινή τουλάχιστον εκατομμυρίων (2.000.000) δραχμών έως δέκα εκατομμυρίων (10.000.000) δραχμών.
7. Αν από τις πράξεις των παρ. 1 έως και 5 του παρόντος άρθρου προκλήθηκε κίνδυνος για την ελεύθερη λειτουργία του δημοκρατικού πολιτεύματος ποινή τουλάχιστον πέντε εκατομμυρίων ή για την εθνική ασφάλεια, επιβάλλεται κάθειρξη και χρηματική ποινή τουλάχιστον πέντε εκατομμυρίων 5.000.000 δραχμών έως 10.000.000 δραχμών.
8. Αν οι πράξεις των παρ. 1 έως 5 του παρόντος άρθρου τελέσθηκαν από αμέλεια, επιβάλλεται φυλάκιση έως τριών (3) ετών και χρηματική ποινή.

9. Για την εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος άρθρου αν υπεύθυνος επεξεργασίας δεν είναι φυσικό πρόσωπο, ευθύνεται ο εκπρόσωπος του νομικού προσώπου ή ο επικεφαλής της δημόσιας αρχής ή υπηρεσίας ή οργανισμού αν ασκεί και ουσιαστικά τη διοίκηση ή διεύθυνση αυτών.
10. Για τα εγκλήματα του παρόντος άρθρου ο Πρόεδρος και τα μέλη της Αρχής καθώς και οι προς τούτο ειδικά εντεταλμένοι υπάλληλοι του τμήματος ελεγκτών της Γραμματείας, είναι ειδικοί ανακριτικοί υπάλληλοι και έχουν όλα τα δικαιώματα που προβλέπει σχετικά ο Κώδικας Ποινικής Δικονομίας. Μπορούν να διενεργούν προανάκριση και χωρίς εισαγγελική παραγγελία όταν πρόκειται για αυτόφωρο κακούργημα ή πλημμέλημα ή υπάρχει κίνδυνος από την αναβολή.
11. Για τα εγκλήματα της παρ. 5 του παρόντος άρθρου καθώς επίσης και σε κάθε άλλη περίπτωση όπου προηγήθηκε διοικητικός έλεγχος από την Αρχή, ο Πρόεδρος αυτής ανακοινώνει γραπτώς στον αρμόδιο εισαγγελέα οτιδήποτε αποτέλεσε αντικείμενο έρευνας από την Αρχή και διαβιβάζει σε αυτόν όλα τα στοιχεία και τις αποδείξεις.
12. Η προανάκριση για τα εγκλήματα του παρόντος άρθρου περατώνεται μέσα σε δύο (2) το πολύ μήνες από την άσκηση της ποινικής δίωξης και εφόσον υπάρχουν αποχρώσεις ενδείξεις για την παραπομπή του κατηγορουμένου σε δίκη, η δικάσιμος ορίζεται σε ημέρα που δεν απέχει περισσότερο από τρεις (3) μήνες από το πέρας της προανάκρισης ή αν η παραπομπή έγινε με βούλευμα δύο (2) μήνες από τότε που αυτό έγινε αμετάκλητο. Σε περίπτωση εισαγωγής της υπόθεσης με απευθείας κλήση του κατηγορουμένου στο ακροατήριο δεν επιτρέπεται η προσφυγή κατά του κλητήριου θεσπίσματος.
13. Δεν επιτρέπεται αναβολή της δίκης για τα εγκλήματα του παρόντος άρθρου παρά μόνον μία φορά για εξαιρετικά σοβαρό λόγο. Στην περίπτωση αυτή ορίζεται ρητή δικάσιμος, που δεν απέχει περισσότερο από δύο (2) μήνες και η υπόθεση εκδικάζεται κατ' εξαίρεση πρώτη.
14. Τα κακούργηματα που προβλέπονται από τον παρόντα νόμο υπάγονται στην αρμοδιότητα του δικαστηρίου των εφετών.

*****ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΗ: Με την παρ. 3 άρθρ. 13 Ν. 2774/1999, ΦΕΚ Α 287/22.12.1999

«Προστασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα στον τηλεπικοινωνιακό τομέα»,

ορίζεται ότι:

«Οι διατάξεις των παραγράφων 6 έως και 14 του άρθρου 22 του ν. 2472/1997 εφαρμόζονται και επί των πράξεων των προηγούμενων παραγράφων».

Σύμφωνα με την παρ. 2 άρθρου 8 Ν. 3144/2003 (ΦΕΚ Α' 111), όσοι αναγράφουν ή συλλέγουν ή επεξεργάζονται στοιχεία ή δεδομένα κατά παράβαση της παρ.1 του ανώτερου νόμου τιμωρούνται με διοικητικές και ποινικές κυρώσεις που προβλέπονται στις διατάξεις του άρθρου 21 του παρόντος νόμου και του παρόντος άρθρου αντίστοιχα. Σε περίπτωση πρόκλησης περιουσιακής ή ηθικής βλάβης εφαρμόζεται το άρθρο 23 του παρόντος νόμου.

1.6 Απόφαση αρ.64 \ 2005

Η Αρχή προστασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, συνήλθε μετά από πρόσκληση του προέδρου της σε τακτική συνεδρίαση την 6-10-2005 στο κατάστημά της αποτελούμενη από τον Δ.Γουργουράκη, Πρόεδρο, και τους Α.Παπαχρίστου, Σ.Λύτρα, και Ν. Φραγκάκη, τακτικά μέλη και τα αναπληρωματικά μέλη Α.Παπανεοφύτου, Α. Πράσσο και Γ. Πάντζιου, σε αναπλήρωση των τακτικών μελών Ν.Παπαγεωργίου, Σ.Σαρηβαλάση και Α.Πομπόρτση αντίστοιχα, οι οποίοι εκλήθησαν αλλά απουσίαζαν λόγω κωλύματος, προκειμένου να εξετάσει την υπόθεση που αναφέρεται στο ιστορικό της παρούσας. Παρόντες χωρίς δικαίωμα ψήφου ήταν η Κ.Καρβέλη, ελέγκτρια, ως εισηγήτρια και η Γ. Παλαιολόγου ως γραμματέας.

Η Αρχή έλαβε υπόψη τα παρακάτω:

Με την από 29.7.2002 προσφυγή της προς την Αρχή (με αρ.πρωτ.1697/31.7.2002) η Κ.Β. ζητά την τροποποίηση της παρ.9 του κεφαλαίου Α της αποφάσεως 523/1999 της Αρχής, ήδη απόφαση 25/2004, ΦΕΚ Β' 684.Ειδικότερα ζητά την διαγραφή από το αρχείο της ΤΕΙΡΕΣΙΑΣ Α.Ε <<όσα καταχωρημένα σε αυτό προσωπικά δεδομένα αφορούν το άτομό της και έχει συμπληρωθεί για την κατηγορία τους το ανώτατο προβλεπόμενο χρονικό όριο επεξεργασίας αυτών, ανεξάρτητα εάν έχουν καταχωρισθεί

μεταγενέστερα νεότερα δυσμενή στοιχεία και επίσης χωρίς να είναι υποχρεωμένη να προσκομίσει στην ΤΕΙΡΕΣΙΑΣ Α.Ε τα απαιτούμενα από αυτήν αντίστοιχα εξοφλητήρια πιστοποιητικά.

Η Αρχή, αφού έλαβε υπόψη τα στοιχεία της ανωτέρω προσφυγής, κάλεσε με τις από 12.1.2004 και με αρ.πρωτ.αντίστοιχα 26 και 27 κλήσεις την προσφεύγουσα Κ.Β, και τον νόμιμο εκπρόσωπο της ΤΕΙΡΕΣΙΑΣ Α.Ε. προκειμένου να καταθέσουν τις απόψεις τους στην Αρχή.

Στην συζήτηση που έγινε για το επίμαχο ζήτημα στο συμβούλιο της Αρχής την 22.1.2004 παρουσιάστηκε ο πληρεξούσιος δικηγόρος της ΤΕΙΡΕΣΙΑΣ Α.Ε. Χ.Ν., ο οποίος κατέθεσε ότι στο όνομα της προσφεύγουσας τηρούνται στο αρχείο της ΤΕΙΡΕΣΙΑΣ Α.Ε τα εξής στοιχεία:

Μία διαταγή πληρωμής του έτους 1999, δύο προγράμματα πλειστηριασμού για τα έτη 1997 και 1999 και δύο κατασχέσεις για το 1997 και 1998. Πριν την εξόφληση της πρώτης οφειλής που είχε ως συνέπεια την άρση των δύο κατασχέσεων και την ματαίωση των δύο πλειστηριασμών, εκδόθηκε η διαταγή πληρωμής, η οποία διαγράφεται το έτος 2006. Συνεπώς στο αρχείο της ΤΕΙΡΕΣΙΑΣ τηρούνται όλα τα δυσμενή οικονομικά στοιχεία της προσφεύγουσας μέχρι την συμπλήρωση του χρόνου διαγραφής της τελευταίας εγγραφής, δηλ. της διαταγής πληρωμής, και αφού έχουν αποδεδειγμένα εξοφληθεί όλες οι οικονομικές υποχρεώσεις και δεν έχουν προκύψει νέα δυσμενή οικονομικά στοιχεία. Επίσης στη συζήτηση παρουσιάστηκε και ο πληρεξούσιος δικηγόρος της προσφεύγουσας Ι.Ζ., ο οποίος υποστήριξε ότι τα οικονομικά δεδομένα της προσφεύγουσας που τηρούσε στο αρχείο της η ΤΕΙΡΕΣΙΑΣ Α.Ε είχαν συμπληρώσει τον προβλεπόμενο χρόνο διατήρησής τους σύμφωνα με την απόφαση 523/1999 της Αρχής, ήδη απόφαση 25/2004, και έπρεπε να διαγραφούν από το εν λόγω αρχείο χωρίς να επηρεάζονται από νεότερες εγγραφές και χωρίς να υποχρεούται το υποκείμενο των δεδομένων να προσκομίσει τα απαιτούμενα εξοφλητήρια παραστατικά.

Μετά από εξέταση όλων των παραπάνω στοιχείων και κατόπιν διαλογικής συζήτησης

ΣΚΕΦΤΗΚΕ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟ ΝΟΜΟ

1.Σύμφωνα με το άρθρο 2 του νόμου 2472/97 <<Δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα συνιστά κάθε πληροφορία που αναφέρεται στο υποκείμενο των δεδομένων >>.

Επίσης σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 4.παρ.1περ.β του ίδιου νόμου<<Τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα για να τύχουν νόμιμης επεξεργασίας πρέπει να είναι συναφή ,πρόσφορα και όχι περισσότερα από όσα κάθε φορά απαιτείται ενόψει των σκοπών επεξεργασίας >>.

Ακόμη, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 5 παρ.2 περ.ε του ανωτέρω νόμου επιτρέπεται η επεξεργασία προσωπικών δεδομένων και χωρίς τη συγκατάθεση του υποκείμενου όταν η επεξεργασία είναι απολύτως αναγκαία για την ικανοποίηση του έννομου συμφέροντος που επιδιώκει ο υπεύθυνος επεξεργασίας ή ο τρίτος στον οποίο ανακοινώνονται τα δεδομένα και υπό τον όρο η επεξεργασία αυτή να υπερέχει προφανώς των δικαιωμάτων και συμφερόντων των προσώπων στα οποία αναφέρονται τα δεδομένα, αφού προηγουμένως έχει γίνει η ενημέρωση τους για την επεξεργασία αυτή,σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 1 του ίδιου ως ανω νόμου.

Ειδικότερα, για την επεξεργασία των οικονομικών δεδομένων από την εταιρεία ΤΕΙΡΕΣΙΑΣ Α.Ε η Αρχή εξέδωσε την υπ' αριθμ. 24/2004 απόφασή της, σύμφωνα με την οποία είναι νόμιμη η συλλογή και περαιτέρω επεξεργασία των δυσμενών οικονομικών δεδομένων από την ΤΕΙΡΕΣΙΑΣ Α.Ε χωρίς τη συγκατάθεση του υποκειμένου, αφού προηγουμένως αυτό αυτό ενημερωθεί, εφόσον ο σκοπός της επεξεργασίας είναι η προστασία της εμπορικής πίστης και η εξυγίανση των οικονομικών συναλλαγών, και συνεπώς η προστασία της εμπορικής πίστης σε σύγκριση με τα συμφέροντα των υποκειμένων των δεδομένων μπορεί να θεωρηθεί ότι υπερέχει προφανώς, σύμφωνα με το άρθρο 5 παρ.2 περ.ε του ν.2472/1997.

Επίσης η Αρχή στα πλαίσια της εφαρμογής των αρχών της προσφορότητας και αναλογικότητας που καθιερώνουν οι διατάξεις του άρθρου 4 παρ.1 περ.β του νόμου 2472\1997, έθεσε κανόνες κατηγοριοποίησης και διαβάθμισης των δεδομένων που τηρεί η εταιρεία ΤΕΙΡΕΣΙΑΣ στο αρχείο της με την απόφαση υπ' αριθμ.24\2004.

Σύμφωνα με αυτή, και ειδικότερα σύμφωνα με την παράγραφο 9^α οι οικονομικές πληροφορίες που συλλέγει και τηρεί στο αρχείο της ΤΕΙΡΕΣΙΑΣ διαγράφονται από το αρχείο των μεταδιδόμενων πληροφοριών εφόσον οι

αντίστοιχες οικονομικές υποχρεώσεις έχουν εξοφληθεί και μέχρι τη συμπλήρωσή τους προς τούτο χρονικού διαστήματος ή τον χρόνο εξόφλησης δεν καταχωρηθούν στο αρχείο πληροφορίες οι οποίες διαγράφονται σε μεταγενέστερο χρόνο.

2. Στην κρινόμενη περίπτωση, ενεγράφησαν στο αρχείο της ΤΕΙΡΕΣΙΑΣ Α.Ε και στο όνομα της προσφεύγουσας τα εξής οικονομικά δεδομένα: μία διαταγή πληρωμής του έτους 1999, δύο προγράμματα πλειστηριασμού για τα έτη 1997 και 1999 και δύο κατασχέσεις για το 1997 και το 1998.

Ειδικότερα, πριν την εξόφληση της πρώτης οφειλής που είχε ως συνέπεια την άρση των δύο κατασχέσεων και την ματαίωση των δύο πλειστηριασμών, εκδόθηκε η ανωτέρω διαταγή πληρωμής, η οποία διαγράφεται το έτος 2006, με συνέπεια να διατηρούνται στο αρχείο της ΤΕΙΡΕΣΙΑΣ μέχρι το έτος 2006 όλα τα οικονομικά δεδομένα της προσφεύγουσας, εφόσον πριν τον χρόνο εξόφλησης των πρώτων οικονομικών καταχωρίσθηκε και το δεδομένο της διαταγής πληρωμής που διαγράφεται σε μεταγενέστερο χρόνο, σύμφωνα με την απόφαση της Αρχής υπ' αριθμ. 25/2004.

Πιο συγκεκριμένα, σύμφωνα με την παράγραφο 9^α της απόφασης 25/2004 της Αρχής οικονομικές πληροφορίες που συλλέγει και τηρεί στο αρχείο της η ΤΕΙΡΕΣΙΑΣ διαγράφονται από το αρχείο των μεταδιδόμενων πληροφοριών εφόσον οι αντίστοιχες οικονομικές υποχρεώσεις έχουν εξοφληθεί και μέχρι τη συμπλήρωση του προς τούτο χρονικού διαστήματος ή τον χρόνο εξόφλησης δεν καταχωρηθούν στο αρχείο πληροφορίες οι οποίες διαγράφονται σε μεταγενέστερο χρόνο.

Συνεπώς, εφόσον προέκυψαν και καταχωρίσθηκαν στο αρχείο της ΤΕΙΡΕΣΙΑΣ νεότερα δυσμενή στοιχεία για την προσφεύγουσας που διαγράφονται σε μεταγενέστερο χρόνο από τα ήδη καταχωρισμένα, ορθώς συνεχίζουν να υφίστανται όλες οι καταχωρίσεις, ανεξάρτητα εάν κάποιες έχουν εξοφληθεί, έως ότου αποδεδειγμένα εξοφληθούν όλες οι αντίστοιχες οικονομικές υποχρεώσεις και εφόσον μέχρι την συμπλήρωσή τους προς τούτο χρονικού διαστήματος δεν προκύψουν άλλες νεότερες, ενόψει και του ότι τα στοιχεία που συλλέγει και τηρεί η εταιρεία ΤΕΙΡΕΣΙΑΣ στο αρχείο της δεν είναι δεσμευτικά αλλά συμβουλευτικά στοιχεία για τις Τράπεζες, χρηματοπιστωτικά ιδρύματα και λοιπούς αποδέκτες τους.

Επίσης τα δυσμενή στοιχεία τα οποία συνεχίζουν να είναι καταχωρισμένα στο αρχείο της ΤΕΙΡΕΣΙΑΣ Α.Ε και μεταδίδονται δε βρίσκονται σε αντίθεση με τις αρχές της αναλογικότητας και προσφορότητας η ούτε συνιστούν κατάχρηση δικαιώματος, δεδομένου ότι μετάδοση των πληροφοριών αυτών στους αποδέκτες (τράπεζες, χρηματοπιστωτικά ιδρύματα, και λοιπούς οικονομικούς φορείς ιδιωτικού και δημοσίου τομέα) σύμφωνα με την υπ' αριθμ:24/2004 απόφαση της αρχής είναι απολύτως αναγκαία για την προστασία της εμπορικής πίστης και των οικονομικών συναλλαγών σε σύγκριση με τα συμφέροντα των υποκειμένων των δεδομένων που θίγονται από την επεξεργασία αυτή.

Τέλος , θα πρέπει να γίνει η διαγραφή των ανωτέρω δυσμενών στοιχείων από το αρχείο των μεταδιδόμενων πληροφοριών της ΤΕΙΡΕΣΙΑΣ Α.Ε. να έχει παρέλθει ο καθορισμένος από την απόφαση της αρχής υπ' αριθμ:25/2004 χρόνος και να υπάρχει αποδεδειγμένη εξόφληση των αντίστοιχων οικονομικών υποχρεώσεων.

Για τους λόγους αυτούς

1. ΚΡΙΝΕΙ ότι είναι νόμιμη η καταχώρηση και η τήρηση στο αρχείο των μεταδιδόμενων πληροφοριών της εταιρείας << ΤΕΙΡΕΣΙΑΣ- ΤΡΑΠΕΖΙΚΑ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ Α.Ε >> όλων των οικονομικών δεδομένων της προσφεύγουσας Κ.Β και δεν τίθεται θέμα διαγραφής αυτών από το εν λόγω αρχείο.

1.7 Απόφαση αρ.24\2004

Ενόψει του ότι η υπ' αριθμ.109\31.3.1999 απόφαση της Αρχής δεν έχει δημοσιευτεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, η Αρχή σήμερα επαναλαμβάνει τη λήψη αποφάσεως του κατώτερου περιεχομένου:

ΑΠΟΦΑΣΙΣΤΗΚΕ

- Ο σκοπός της επεξεργασίας είναι η ελαχιστοποίηση των κινδύνων από τη σύναψη πιστωτικών συμβάσεων με αφερέγγυους πελάτες και από τη δημιουργία επισφαλών απαιτήσεων. Η επεξεργασία

είναι πράγματι απολύτως αναγκαία για την ικανοποίηση του σκοπού αυτού ενώ η προστασία της εμπορικής πίστης, στη σύγκριση με τα συμφέροντα των υποκειμένων των δεδομένων, μπορεί να θεωρηθεί ότι υπερέχει προφανώς. Συνεπώς, η επεξεργασία επιτρέπεται και χωρίς τη συγκατάθεση του υποκειμένου, αφού βέβαια αυτό ενημερωθεί.(άρθρα 11 παρ.1 και 24 παρ.3 του νομ.2472\1997).

- Από τα δεδομένα που υποβάλλονται σε επεξεργασία πρέπει να απαλειφθούν εκείνα που αφορούν αγορές και πωλήσεις ακινήτων, ως μη συμβιβαζόμενα προς την αρχή της αναλογικότητας, κατά την οποία τα δεδομένα « δεν πρέπει να είναι περισσότερα από όσα κάθε φορά απαιτείται εν όψει του σκοπού της επεξεργασίας» (άρθρο 4 παρ.1 του νόμου).π.χ. αν ένας πελάτης συνάψει μια πιστωτική σύμβαση με ένα πελάτη της, να ζητεί ενημέρωση για την ακίνητη περιουσία του, αν αποδίδει σημασία σ' αυτό και πέρα από τις ασφάλειες που του ζητεί. Το ότι τα δεδομένα αυτά προέρχονται από γενικά προσιτές πηγές δεν σημαίνει ότι δεν είναι προσωπικά δεδομένα, υποκείμενα στο καθεστώς του ν.2472\1997. Προσιτά είναι , κατά της ως τώρα νομοθεσία, ακόμη και ευαίσθητα δεδομένα (π.χ. το θρήσκευμα που σημειώνεται στα ληξιαρχικά βιβλία, βιβλία δημόσια κατά το νόμο), που όμως εφεξής , κατά τροποποίηση της έως τώρα νομοθεσίας, υπόκεινται στους περιορισμούς επεξεργασίας ευαίσθητων δεδομένων του ν.2472\1997. Η διαφάνεια ως προς την ακίνητη περιουσία των πολιτών είναι ένας σκοπός που θα μπορούσε να ενδιαφέρει το δημόσιο, π.χ. για φορολογικούς λόγους, και όχι, επιμέρους ιδιωτικούς φορείς. Αντίθετα, η προκαταβολική συλλογή αρνητικών, για τη φερεγγυότητα των υποκειμένων, στοιχείων μπορεί να θεωρηθεί ότι ανταποκρίνεται στο παραπάνω αίτημα της προσφορότητας.
- Αποδέκτες των δεδομένων δικαιολογείται να είναι μόνο οι τράπεζες, τα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα και οι εταιρείες διαχείρισης πιστωτικών καρτών, καθώς και οι φορείς του δημόσιου τομέα, όχι τρίτοι μετέχοντες στις οικονομικές συναλλαγές και ακόμη λιγότερο

μη μετέχοντες. Ήδη η « ΤΕΙΡΕΣΙΑΣ Α.Ε» γνωστοποίησε στην Αρχή ότι το Δ.Σ της αποφάσισε να περιορίσει μόνο στους παραπάνω νομιμοποιούμενους κατά το σκοπό της επεξεργασίας αποδέκτες τη διακίνηση των δεδομένων. Είναι αυτονόητο ότι μόνον οι παραπάνω αποδέκτες προσωπικών δεδομένων έχουν το δικαίωμα χρησιμοποίησής τους. Η περαιτέρω επεξεργασία τους (διαβίβαση σε τρίτους κ.λ.π.) από αυτούς είναι απολύτως απαγορευτική.

- Η « ΤΕΙΡΕΣΙΑΣ Α.Ε» οφείλει να συμμορφωθεί με την κατά το άρθρο 24 παρ.3 του νόμου υποχρέωση ενημέρωσης του υποκειμένου μεταξύ άλλων και για τους αποδέκτες των δεδομένων ,τους τρίτους στους οποίους ανακοινώνονται ή μεταδίδονται τα δεδομένα, τρίτοι είναι όλοι πλην του υποκειμένου των δεδομένων , του υπευθύνου επεξεργασίας και των εκτελούντων την επεξεργασία ή και μη τρίτους .Μη τρίτοι που πρέπει να ενημερωθούν μπορεί να είναι π.χ τα ίδια τα υποκείμενα των δεδομένων ή οι εκτελούντες την επεξεργασία που τυχόν δεν έχουν γνώση των δεδομένων. Τρίτοι είναι και οι μέτοχοι της « ΤΕΙΡΕΣΙΑΣ Α.Ε» αφού δεν ταυτίζονται με το νομικό πρόσωπο της Α.Ε και δεν περιλαμβάνονται στις τρεις κατηγορίες των μη τρίτων κατά το άρθρο στοιχ. θ΄ του νόμου. Ως αποδέκτες νοούνται τα πρόσωπα προς τα οποία προβλέπεται κατά το στάδιο της συλλογής να ανακοινώνονται τα δεδομένα. Η άντληση πληροφοριών από τρίτους αποδέκτες μπορεί να γίνεται μαζικά ή ακόμη μπορεί οι τρίτοι να έχουν αυτόματη πρόσβαση στο αρχείο π.χ να αντλούν τα δεδομένα με τη ON LINE διαδικασία όπως συμβαίνει στην εξεταζόμενη περίπτωση. Θα πρέπει ο υπεύθυνος επεξεργασίας να έχει ενημερώσει το υποκείμενο γι'αυτόν τον τρόπο άντλησης των δεδομένων από τους αποδέκτες. Επίσης κατά το νόμο 2472\1997 ο αποδέκτης να ενημερώνει το υποκείμενο για τα δεδομένα που άντλησε και χρησιμοποιεί στις συναλλαγές μαζί του, ώστε να του παρέχει τη δυνατότητα να αντιμετωπίσει τη χρήση αυτή .
- Η προβλεπόμενη διαγραφή των δεδομένων μετά τη δεκαετία πρέπει να διορθωθεί. Η δεκαετία δικαιολογείται μόνο για τις

βαρύτερες περιπτώσεις. Ο υπεύθυνος επεξεργασίας πρέπει να επεξεργαστεί μια διαβάθμιση-ταξινόμηση των δεδομένων κατά κατηγορίες και ανάλογα με τη βαρύτητά τους να υπαγάγει κάθε κατηγορία σε διαφορετική διάρκεια διατήρησης στο Αρχείο και να γνωστοποιήσει τη νέα ρύθμιση στην Αρχή.

- Για τα θέματα ασφάλειας (κτιρίου όπου φυλάσσεται στο Αρχείο, προγραμμάτων και δεδομένων κ.λ.π.) η Αρχή επιφυλάσσεται να προβεί στον απαραίτητο έλεγχο.
- Η συνεργασία της «ΤΕΙΡΕΣΙΑΣ Α.Ε» με την Κ.Ε.Π.Υ.Ο αποτελεί διασύνδεση και πρέπει να εφαρμοστούν οι διατάξεις του άρθρου 8 του νόμου 2472\1997. Ιδιαίτερως πάντως πρέπει εδώ να τονιστεί ότι η υπεύθυνη της επεξεργασίας εταιρία πρέπει να τηρεί τα στοιχεία του νόμου με αυστηρότητα διότι ο έλεγχος θα είναι εξαιρετικά αυστηρός.

Είναι αυτονόητο ότι τα δυσμενή με το υποκείμενο προσωπικά δεδομένα που διαβιβάζονται κάθε φορά στον αποδέκτη πρέπει να είναι ακριβή και ενημερωμένα μέχρι το χρόνο της διαβίβασης. Η ακρίβεια και ενημέρωση των στοιχείων αποτελεί βάρος του υπευθύνου της επεξεργασίας και σε καμία περίπτωση του υποκειμένου το οποίο σε αντίθεση περίπτωση διατηρεί τα δικαιώματα που του παρέχονται από το νόμο 2472\1997 αλλά και από τις γενικές διατάξεις για την προστασία της προσωπικότητας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2 : Η Παροχή Τραπεζικών Πληροφοριών

2.1 Υποχρέωση για την παροχή τους.

Θέμα παροχής πληροφοριών δημιουργείται συνήθως, όταν πελάτης της τράπεζας απευθύνει ερώτημα σ' αυτήν για άλλον πελάτη, ή όταν άλλη τράπεζα προς εξυπηρέτηση δικού της πελάτη ζητά πληροφορίες για πελάτη της ερωτώμενης τράπεζας.²²

²²Η .- U. Fuchs, Zur Lehre vom allgemeinem Bankvertrag, 1982, σελ.83

Ο πελάτης μπορεί να ζητήσει από την τράπεζα πληροφορίες για άλλο πελάτη της. Γενικά όμως υποχρέωση τέτοια της τράπεζας δεν υπάρχει.²³

Από τη σχέση ωστόσο εμπιστοσύνης και τη βασική υποχρέωση της τράπεζας να διαφυλάττει τα συμφέροντα του πελάτη της, προκύπτουν υποχρεώσεις συμβουλευτικής καθοδήγησης και προειδοποίησής του σε περιπτώσεις διακινδύνευσης των συμφερόντων του, οι οποίες όμως, εφόσον άπτονται του τραπεζικού απορρήτου, πρέπει να εκπληρώνονται μέσα στα πλαίσια ιδίως των άρθρων 284 – 286 Α Κ και 281,288 ΑΚ.²⁴

Η παροχή πληροφοριών μπορεί επίσης να συμφωνείται ιδιαίτερα ως παρεπόμενη υποχρέωση σε κύρια τραπεζική σύμβαση ή αυτοτελώς με αντισυμβαλλόμενο πελάτη ή τρίτο, χωρίς αυτό να σημαίνει επιτρεπτή κατάλυση του τραπεζικού απορρήτου, όταν δεν υπάρχει συναίνεση του πελάτη, στον οποίο αφορά το απόρρητο. Συνήθως θα πρόκειται για συμβάσεις, που δεν θεμελιώνουν υποχρέωση για κύρια παροχή, αλλά μονάχα ευθύνη της τράπεζας σε περίπτωση παροχής πλημμελούς πληροφόρησης.²⁵

Ιδιαίτερη αξίωση κατά της τράπεζας για παροχή πληροφοριών μπορεί να προκύπτει όμως από διατάξεις του Αστικού ή Εμπορικού Κώδικα ή του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας. Έτσι για παράδειγμα, ο εκδοχέας έχει αξίωση κατά της εκχωρήτριας τράπεζας για παροχή όλων των αναγκαίων για την ενάσκηση της απαιτήσεως πληροφοριών (ΑΚ 456). Ο εντολέας – πελάτης έχει αξίωση κατά της εντολοδόχου τράπεζας για παροχή πληροφοριών σχετικά με την υπόθεση που της ανατέθηκε (ΑΚ 718), ή για επίδειξη εγγράφων (ΑΚ 902). Ο κατασχών έχει αξίωση κατά της τράπεζας, στα χέρια της οποίας κατάσχει απαίτηση πελάτη της, να προβεί στη δήλωση με τις πληροφορίες που επιβάλλει η Κ ΠολΔ 985. Ο κομιστής επιταγής, που δεν πληρώθηκε λόγω έλλειψης διαθέσιμων κεφαλαίων, έχει αξίωση κατά της πληρώτριας τράπεζας να βεβαιώσει το γεγονός στο σώμα της επιταγής ή με ιδιαίτερο έγγραφο, σημειώνοντας επίσης και την ημέρα εμφανίσεως της επιταγής

²³ Canaris , ό.π.,Αnm.75

²⁴ Βλ. και παρακάτω

²⁵ Horn, ό.π., σελ.338, Αnm 67.- Βλ.επίσης παρακάτω στο παρόν κεφάλαιο

(Άρθρο 2 ν.γ. 1325 / 1972 «περί αντικαταστάσεως του άρθρου 79 του ν. 5960 / 33 περί επιταγής»). Ο εκδότης της επιταγής έχει την αξίωση παροχής πληροφοριών από τη πληρώτρια τράπεζα για το πρόσωπο του κομιστή και τις περιστάσεις της πληρωμής ή ο παραχωρήσας υποθήκη σε ακίνητό του τρίτος έχει αξίωση για πληροφορίες σχετικά με την ύπαρξη και το ύψος της ασφαλισμένης απαιτήσεως κατά της τράπεζας σύμφωνα με τη αρχή της καλής πίστεως, όταν ο οφειλέτης σιωπά (ΑΚ 288).²⁶

2.2 Δικαίωμα στην παροχή τους

Από τη σχέση της με συγκεκριμένο πελάτη μπορεί μία τράπεζα να αντλεί δικαίωμα για παροχή πληροφοριών σε τρίτους (πελάτες ή μη) με αντίστοιχο περιορισμό του τραπεζικού απορρήτου. Τέτοιο δικαίωμα θεμελιούται καταρχήν στη συναίνεση (ή στην έγκριση) του πελάτη (ΑΚ 236 επ.) .Η συναίνεση μπορεί να είναι ρητή ή σιωπηρή , ιδίως δε να προκύπτει από την εικαζόμενη βούληση ή το αντικειμενικό συμφέρον του πελάτη.²⁷

Κατά κανόνα πάντως ρητή συναίνεση απαιτείται από ιδιώτες πελάτες, που δεν έχουν συνήθως ουσιαστικό συμφέρον στην παροχή πληροφοριών σε τρίτους, ενώ από επιχειρήσεις ή νομικά πρόσωπα, των οποίων η δραστηριότητα διευκολύνεται με την παροχή των (ευνοϊκών) τραπεζικών πληροφοριών, η συναίνεση θεωρείται ότι υφίσταται σιωπηρά ή προκύπτει από τα πράγματα. Μάλιστα στις περιπτώσεις αυτές η άρνηση παροχής πληροφοριών εκ μέρους της τράπεζας παρά τη συναίνεση του πελάτη μπορεί να βλάψει τα συμφέροντά του και να υποχρεώσει την τράπεζα σε αποζημίωση. Κατά καλή πίστη συναίνεση του πελάτη δεν τεκμαίρεται, όταν πρόκειται για δυσμενείς πληροφορίες .Η παροχή τους επομένως προϋποθέτει πάντα ρητή συναίνεση του πελάτη.²⁸

²⁶Σύγκρ. Canaris , ο.π., Anm., 76- Horn , ό.π., σελ.,338, Anm 68.

²⁷BGHZ 95,362,365,-Horn , ό.π., σελ.,336 Anm.62.

²⁸Horn , ό.π.,σελ.335,Anm .60

Ο τρόπος και το είδος των παρεχόμενων πληροφοριών εξαρτάται κυρίως από τη σχέση με τον πελάτη και το περιεχόμενο της συναινέσεώς του. Στην τραπεζική πρακτική κρατεί πάντως η συνήθεια να παρέχονται εγγράφως πληροφορίες, ιδίως για τη γενική πιστοληπτική ικανότητα του πελάτη, κατά τρόπο συνοπτικό, εμπιστευτικό και προσεκτικά διατυπωμένο, με γενικές μόνο διαπιστώσεις, χωρίς αναφορά ιδιαίτερων αριθμητικών στοιχείων, ιδίως ποσών, ώστε ο λήπτης των πληροφοριών να εξάγει μόνος του τα συμπεράσματά του.²⁹

Χωρίς συναίνεση του πελάτη και ενάντια στη βούλησή του μπορεί κατ' εξαίρεση να έχει η τράπεζα απέναντί του δικαίωμα προς παροχή πληροφοριών στις περιπτώσεις, που ο ίδιος ο νόμος επιβάλλει τέτοια υποχρέωση σ' αυτήν κατά τα ανωτέρω έναντι τρίτων (π.χ. ΑΚ 456, 902, 718 κλπ), και όταν υφίσταται ανάγκη προειδοποίησης για επαπειλούμενους οικονομικούς κινδύνους σε καταστάσεις άμυνας ή ανάγκης κατά τις ΑΚ 284 – 286, π.χ. όταν η τράπεζα μπορεί να εμποδίσει με δική της υπόδειξη μια πιστωτική απάτη. Από την αρχή της καλής πίστεως (ΑΚ 281, 288) μπορεί επίσης να προκύπτει σε συγκεκριμένη περίπτωση πρόταξη της υποχρεώσεως της τράπεζας για προειδοποίηση ενός πελάτη της – πχ. Για την επερχόμενη πτώχευση του λήπτη εμβασμάτων του ή της τράπεζας του τελευταίου σε συμβάσεις γύρου – έναντι της υποχρεώσεως για τήρηση του απορρήτου, όταν τα συμφέροντα του πρώτου παρίστανται ως αξιότερα προστασίας.³⁰

2.3 Η Ευθύνη της Τράπεζας

Η παράλειψη ή η άρνηση παροχής πληροφοριών, όταν υφίσταται σχετική αξίωση κατά της τράπεζας, δημιουργεί ευθύνη της συμβατική ή αδικοπρακτική απέναντι στο δικαιούχο ανάλογα με τη σχέση που τη συνδέει μαζί του. Η παράλειψη επίσης παροχής πληροφοριών στα πλαίσια των υποχρεώσεων της τράπεζας για συμβουλευτική καθοδήγηση και προειδοποίηση του πελάτη της

²⁹ Βλ. Α. Barchewitz, Das Bankrecht, 3. Aufl. (J. Nielsen) 1966, σελ. 43, -R. Fischer, Bankrecht, 1989, σελ. 207

³⁰ Βλ. Canaris, ό.π., Anm. 60- Horn, ό.π., σελ. 336. Anm. 63

δημιουργεί την ευθύνη που απορρέει γενικά από κάθε παραβίαση των αρχών της καλής πίστεως και των συναλλακτικών ηθών.³¹

Σε κάθε πάντως περίπτωση που η τράπεζα παρέχει πληροφορίες σε τρίτους (πελάτες ή μη) εφαρμόζεται η ΑΚ 729, σύμφωνα με την οποία εκείνος που παρέσχε συμβουλή ή σύσταση (και πληροφορία)³² δεν ευθύνεται για τη ζημιά που προκαλείται – εννοείται από εσφαλμένη ή ελλιπή συμβουλή κλπ- , εκτός αν ανάλαβε την ευθύνη με σύμβαση ή ενήργησε με δόλο.

Με την αίτηση όμως ενός τρίτου για παροχή πληροφοριών δημιουργείται ήδη η σχέση εμπιστοσύνης, για την οποία έγινε λόγος παραπάνω. Η εμπιστοσύνη μάλιστα του τρίτου αφορά στην ορθότητα και πληρότητα των πληροφοριών που θα του παράσχει η τράπεζα κατά την έκταση που θα αποδειχθεί το αίτημά του. Αλλά και η τράπεζα, εφόσον συνήθως πρόκειται για πληροφορίες από την αξιοποίηση των οποίων εξαρτά ο αιτών την εξυπηρέτηση ουσιωδών οικονομικών συμφερόντων του , δεν μπορεί κατά τις αρχές της καλής πίστεως και τα συναλλακτικά ήθη να οχυρωθεί πίσω από το ανεύθυνο των πράξεων της ως καθαρά φιλοφρονητικών κατά την έννοια της ΑΚ 729, πράγμα που δεν προσιδιάζει ούτε ως ή άλλως στην τραπεζική δραστηριότητα. Για τους λόγους αυτούς φαίνεται ευνόητη η αποδοχή υπάρξεως συμβάσεως παροχής πληροφοριών μεταξύ των μερών, από την οποία απορρέει η ευθύνη για την ορθότητα και πληρότητά τους³³ και η οποία καταρτίζεται κατά κανόνα σιωπηρά με την πραγματική παροχή των πληροφοριών, ενώ δεν υπάρχει υποχρέωση της τράπεζας για αποδοχή της σχετικής αιτήσεως.

Στα πλαίσια αυτά, της συμβατικής δηλαδή παροχής πληροφοριών, δεν σπανίζουν οι συμφωνίες (ρήτρες) για απαλλαγή της τράπεζας από κάθε ευθύνη, όπως «χωρίς ευθύνη μας» ή «χωρίς δέσμευση». Οι ρήτρες αυτές όμως δεν απαλλάσσουν την τράπεζα από την ευθύνη της για δόλο ή βαριά αμέλεια (ΑΚ 332).

Από το άλλο μέρος βέβαια η σχέση εμπιστοσύνης δεν επιτρέπει στον

³¹ Βλ. παραπάνω για τη σχέση εμπιστοσύνης

³² ΑΠ.555\68, Νο Β 17,161

³³ Βλ.Καράση , στο Γεωργιάδη – Σταθόπουλο ΑΚ : άρθρο 729, αρ.4 – Άλλως Canaris ό.π., Αnm 77 επ., εξαιτίας της διαφορετικής διατύπωσης της αντίστοιχης στην ΑΚ 729, { 676 BGB

πελάτη να επαναπαύεται πλήρως στη γενικόλογη και συνοπτική τραπεζική πληροφορία³⁴. Η παράλειψη εκ μέρους του να διαγνώσει ειδικότερα περιστατικά, όταν μάλιστα έχει τη σχετική δυνατότητα, δημιουργεί ευθύνη του κατά την ΑΚ 300 (ζημία εξ οικείου πταίσματος).

Σε περίπτωση που η παροχή τραπεζικών πληροφοριών γίνεται σε τρίτους που δεν είναι πελάτες, χωρίς προηγούμενη αίτησή τους, ιδίως δε προς άγνωστο αριθμό προσώπων, ώστε να μην μπορεί να γίνει δεκτή η ύπαρξη συμβατικού δεσμού, π.χ. πληροφορίες σε διαφημιστικά φυλλάδια, η τράπεζα φέρει ευθύνη αδικοπρακτική, μόνον αν συντρέχει στο πρόσωπό της δόλος κατά την ΑΚ 729.

Συχνά επίσης οι τρίτοι (μη πελάτες) τυγχάνουν της προστασίας μιας συμβάσεως με προστατευτική ενέργεια για τρίτους³⁵, όταν ιδίως μία τράπεζα παρέχει πληροφορίες σε άλλη για αξιοποίησή τους από πελάτη της τελευταίας. Η προστατευτική όμως αυτή ενέργεια αποκλείεται, όταν η τράπεζα που παρέχει τις πληροφορίες δεν μπορούσε να διαγνώσει ότι οι πληροφορίες προορίζονταν για τρίτο, πελάτη της αιτούσας τράπεζας.³⁶

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3: Οι Υποχρεώσεις της Διαφώτισης, Συμβουλευτικής Καθοδήγησης και Προειδοποίησης του Πελάτη

3.1 Προέλευση – Διακρίσεις – Περιεχόμενο.

Από τη σχέση εμπιστοσύνης, όπως αυτή θεμελιώνεται στο νόμο ή την τραπεζική σύμβαση κατά τα ανωτέρω, απορρέουν επίσης και οι υποχρεώσεις της τράπεζας για διαφώτιση, συμβουλευτική καθοδήγηση και προειδοποίηση του πελάτη. Οι υποχρεώσεις αυτές δημιουργούνται αυτόματα με την έναρξη ήδη του σταδίου των διαπραγματεύσεων. Μπορούν όμως επίσης να αποτελέσουν αντικείμενο ιδιαίτερης, ρητής ή σιωπηρής συμφωνίας, όπως και

³⁴ Έτσι Horn, ό.π., σελ.339, Απμ.71

³⁵ Γενικά γι' αυτήν, Γεωργιάδης, στο Γεωργιάδη- Σταθόπουλο ΑΚ: άρθρα 410-415, αρ.19

³⁶ Έτσι Horn, ό.π., σελ.343, Απμ.83

η παροχή τραπεζικών πληροφοριών. Η διαφορά από την περίπτωση των τελευταίων έγκειται στο ότι η παροχή των πληροφοριών γίνεται κατά κανόνα αυτόβουλα και κατ' εξαίρεση υφίσταται με τον πελάτη ή επιβάλλεται από το νόμο. Έτσι η παράλειψη παροχής πληροφοριών δεν συνιστά πάντα παράβαση υποχρεώσεων εκ μέρους της τράπεζας, σε αντίθεση προς την παράλειψη διαφώτισης, συμβουλευτικής καθοδήγησης και προειδοποίησης του πελάτη.

Το περιεχόμενο των υποχρεώσεων αυτών εξαρτάται πάντα από το είδος της τραπεζικής σύμβασης και τις περιστάσεις³⁷. Σε γενικές γραμμές πάντως θα αφορά την παροχή διευκρινίσεων στον πελάτη για το είδος, το αντικείμενο, τις υποχρεώσεις, τα οφέλη και τα βάρη, την εξέλιξη και τον τρόπο περάτωσης μιας συμβατικής σχέσεως, την παροχή επίσης συμβουλών για την πλέον αποδοτική και συμφέρουσα για το πελάτη (όχι με στενή έννοια για τη τράπεζα) επιλογή του τύπου και του περιεχομένου της τραπεζικής σύμβασης και την καθοδήγησή του σε επαναπροσανατολισμό των επιδιώξεών του σε περίπτωση αλλαγής συνθηκών ή προσφορών της τράπεζας και ακόμα την προειδοποίηση του πελάτη, όταν περιέρχονται σε γνώση της τράπεζας κίνδυνοι για τα οικονομικά συμφέροντα, που εξαρτά ο πελάτης από την εξέλιξη της συγκεκριμένης τραπεζικής σύμβασης.

Ιδιαίτερα σημαντική είναι η εκπλήρωση των παραπάνω υποχρεώσεων από την τράπεζα, όταν πρόκειται για πολύπλοκες ή ενέχουσες σημαντικούς κινδύνους υποθέσεις του πελάτη, όταν η ίδια έχει κυρίως το προνόμιο επιλεκτικής γνώσεως ορισμένων θεμάτων ή όταν μπορεί να διαγνώσει σχετική απειρία του πελάτη. Η προειδοποίηση μάλιστα μπορεί να χωρεί και όσον αφορά κινδύνους από άλλον πελάτη της, οπότε όμως απαιτείται στάθμιση μεταξύ των δύο υποχρεώσεών της, της προειδοποίησης για τον ένα πελάτη και της τήρησης του τραπεζικού απορρήτου για τον άλλο.³⁸

Με την διάταξη της § 5 του άρθρου 18 ν. 2076 /92 (όπως αυτή προστέθηκε με την § 3β του άρθρου 38 του ν. 2937 /2001) η Τράπεζα της Ελλάδας μπορεί να θεσπίζει κανόνες σχετικά με τις πληροφορίες και τα στοιχεία που τα εποπτευόμενα απ' αυτήν πρόσωπα οφείλουν να παρέχουν

³⁷ Έτσι Horn, ό.π., σελ., 340, Anm.75

³⁸ Έτσι Horn, ό.π., σελ., 340, Anm.75

στους συναλλασσόμενους με αυτά ως προς τους όρους των συναλλαγών τους. Ωστόσο, η διάταξη αυτή και η ενδεχόμενη εμπλοκή της Τράπεζας της Ελλάδος δεν μπορεί να καταργήσει τις οφειλόμενες από τις γενικές διατάξεις υποχρεώσεις των τραπεζών για πληροφόρηση των πελατών τους. Συνεπώς, η εν λόγω διάταξη έχει μόνον την έννοια της δημιουργίας επιπρόσθετων υποχρεώσεων των τραπεζών απέναντι στην Τράπεζα της Ελλάδος, ώστε να δικαιολογείται η εποπτική της παρέμβασης και επ' αυτού του θέματος, χάριν πληρέστερης προστασίας των συναλλασσομένων με τις τράπεζες.

3.2 Περιπτωσιολογία – Συνέπειες παραβάσεως.

Από τη νομολογία του γερμανικού ακυρωτικού αξίζει να σημειώσει κανείς ορισμένες περιπτώσεις εξειδίκευσης των παραπάνω υποχρεώσεων της τράπεζας.

Έτσι, στις περιπτώσεις της κινήσεως λογαριασμών γύρου, γίνεται δεκτό ότι η τράπεζα δεν χρειάζεται να παίρνει θέση για τη σκοπιμότητα της εκτέλεσης συγκεκριμένης εντολής πληρωμής του πελάτη, εκτός εάν γνωρίζει ότι ο λήπτης ή η τράπεζά του βρίσκονται στα πρόθυρα οικονομικής κατάρρευσης ή ότι υπάρχει πρόθεση εξαπάτησης του πελάτη και μπορεί απ' αυτό να διαγνώσει την πιθανότητα επέλευσης ζημίας.³⁹

Στις περιπτώσεις επίσης παροχής πιστώσεων με ευρεία έννοια από τον πελάτη σε τρίτους, η τράπεζα δεν υποχρεούται σε προειδοποίησή του για την επικινδυνότητα της πιστώσεως ή να τον διαφωτίσει για την περιουσιακή κατάσταση του πιστολήπτη, ακόμη και αν η ίδια έχει παύσει την παροχή πιστώσεων στον τρίτο (πρώην πελάτη της) ή αν έχει παραχωρήσει από την πλευρά της τραπεζική πίστωση στον πιστοδότη πελάτη της, εκτός αν – όπως και παραπάνω – γνωρίζει την παύση πληρωμών ή την οικονομική κατάρρευση του πιστολήπτη, ιδίως δε όταν η ίδια έχει δημιουργήσει την επικίνδυνη κατάσταση του τελευταίου, π.χ. με την πτώχευσή του.⁴⁰

Σε περίπτωση παροχής εγγυήσεως ή άλλης ασφάλειας προς την τράπεζα

³⁹GH WN 1960, 1322- BGH WM 1986, 1409- BGH WM 1963, 829

⁴⁰Bl.H WM 1986,2 – BGHZ 72, 92 – BGH WN 1985, 221- BGH WM 1987, 1546- BGH WN 1969, 561

από ήδη πελάτη της, υφίσταται υποχρέωση ενημερώσεώς του για τη δυσχερή οικονομική κατάσταση και την ανεπαρκή φερεγγυότητα του πρωτοφειλέτη.⁴¹

Σε περίπτωση χρηματοδότησης αγορών με δόσεις, η τράπεζα οφείλει να ενημερώνει τον πελάτη της για τις ιδιαιτερότητες, τους κινδύνους και τα βάρη που συνεπάγεται ο συνδυασμός των συμβάσεων πωλήσεως και δανείου.⁴² Επί παραβάσεως μάλιστα αυτής της υποχρέωσης αναγνωρίζεται στον πελάτη η δυνατότητα προβολής σχετικής ενστάσεως τόσο κατά του πωλητή, όσο και της τράπεζας, που μπορεί επίσης να στηριχθεί στην απαγόρευση της καταχρηστικής άσκησης δικαιωμάτων.⁴³

Ιδιαίτερα επιτακτική παρουσιάζεται τέλος η εκπλήρωση των παραπάνω υποχρεώσεων, όταν η τράπεζα παρέχει συμβουλές επενδύσεων ή αναλαμβάνει τη διαχείριση κεφαλαίων και κινητών αξιών του πελάτη.⁴⁴

Η παράβαση αυτών των υποχρεώσεων επιφέρει ως συνέπεια – όπως εξηγήθηκε ήδη – είτε τον εξαναγκασμό σε αποκατάσταση του αρνητικού διαφέροντος (ΑΚ 197-198), είτε, εξαιτίας της πλημμελούς εκπληρώσεως της παροχής της τράπεζας (ΑΚ 288), την υποχρέωση κυρίως αποζημιώσεως του πελάτη (θετικό διαφέρον), εφόσον υπάρχει υπαιτιότητα της τράπεζας, ενώ δεν αποκλείεται η περίπτωση συνυπολογισμού συντρέχοντος πταίσματος του πελάτη (ΑΚ 300).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4: Τήρηση Απορρήτου-Εχεμύθεια.

Κάθε εργαζόμενος πρέπει να σέβεται την εμπιστοσύνη των πελατών του και να εξασφαλίζει την εχεμύθεια των προσωπικών τους στοιχείων, ώστε να διατηρείται η εμπιστοσύνη τους προς την Τράπεζα και τις θυγατρικές εταιρείες της. Για αυτό οφείλει:

⁴¹ Για τις παραπάνω περιπτώσεις βλ. αναλυτικά Canaris , ό.π., Anm 100 επ.

⁴² BGHZ 33,293,298 επ.- BGHZ 47, 210 και 217, 222

⁴³ BGH WM 1980, 620- BGHZ 83, 301

⁴⁴ Horn , ό.π., σελ.342, Anm.79

-Να χειρίζεται πολύ προσεκτικά όλες τις σχετικές πληροφορίες που έρχονται σε γνώση του και αφορούν σε συναλλαγές, την οικονομική κατάσταση ή οποιοδήποτε άλλο θέμα που αφορά την Τράπεζα, τις θυγατρικές εταιρείες της και τους πελάτες, τηρώντας απαρέγκλιτα τόσο το Τραπεζικό όσο και το επαγγελματικό απόρρητο.

-Να αποφεύγει κάθε πράξη ή παράλειψη, η οποία θα προκαλούσε ενδεχομένως διαρροή ή διακίνηση πληροφοριών που σχετίζονται με πελάτες και άλλους αντισυμβαλλόμενους της Τράπεζας και των θυγατρικών εταιρειών της.

-Να φροντίζει ώστε να μην υπάρχουν εκτεθειμένα και ορατά από άλλα μη εξουσιοδοτημένα πρόσωπα, έγγραφα φάκελοι κλπ. και να μη βρίσκονται στην οπτική γωνία των πελατών οι οθόνες των ηλεκτρονικών υπολογιστών που υποστηρίζουν τις διάφορες συναλλαγές.

-Να μη δίνει από τηλεφώνου πληροφορίες όπως υπόλοιπα λογαριασμών, στοιχεία αγοραζομένων επιταγών κλπ., παρά μόνο κάτω από τις προβλεπόμενες προϋποθέσεις.

-Να μη ζητά εμπιστευτικά θέματα σε δημόσιους χώρους και να αποφεύγει μεγαλόφωνες συζητήσεις στην αίθουσα υποδοχής της πελατείας, στους διαδρόμους, στις σκάλες κλπ., προς αποφυγή διαρροής εμπιστευτικών πληροφοριών, που ενδεχομένως βλάψουν την Τράπεζα τις θυγατρικές εταιρείες της ή τους πελάτες της.

-Να μη διακινεί έγγραφα και στοιχεία μεταξύ των Μονάδων της Τράπεζας και των θυγατρικών της εταιρειών, χωρίς να τηρούνται σχολαστικά όλες οι προβλεπόμενες διαδικασίες για την ασφαλή διακίνησή τους.

-Να μην εμπλέκεται, στις κοινωνικές του συναναστροφές, σε συζητήσεις που σχετίζονται με εμπιστευτικά στοιχεία και δεδομένα της Τράπεζας και των θυγατρικών εταιρειών της ή οικονομικά συμφέροντα πελατών.

4.1 Υπηρεσιακή Εγκύκλιος.

α) Κατά τη διάρκεια των συναλλαγών.

- Τα έντυπα που υπογράφει ο πελάτης για τη διεξαγωγή οποιασδήποτε συναλλαγής καθώς και τα προσκομιζόμενα έγγραφα δεν επιτρέπεται να βρίσκονται σε << κοινή θεά >>.
- Ο υπάλληλος, σε περίπτωση έστω και μικρής απομάκρυνσης από το γραφείο του, πρέπει να φροντίζει:

1) για τη προσωρινή διακοπή της σύνδεσής του με τα αρχεία της Τράπεζας (προσωρινή αποσύνδεση από τα Windows Not).

2) για τη φύλαξη όλων των εντύπων ασφαλείας της Τράπεζας, στα συρτάρια καθώς και τυχών αξιόγραφων (επιταγών) και λοιπών οικονομικών στοιχείων που αφορούν πελάτες της Τράπεζας.

- Εάν για τη διεκπεραίωση μιας συναλλαγής χρειάζεται η συνεργασία υπαλλήλων, αυτή πραγματοποιείται διακριτικά και σε χαμηλούς τόνους (κατά προτίμηση τηλεφωνικά) για την αποφυγή τυχαίας διαρροής απόρρητων στοιχείων σε τρίτους.

β) Μετά το πέρας των συναλλαγών.

- Πριν από την αποχώρηση από τη θέση εργασίας, ο υπάλληλος επιβεβαιώνεται ότι ο ατομικός του χώρος μένει τακτοποιημένος, τα ατομικά του αντικείμενα παραμένουν ασφαλή και έχει διακοπεί οριστικά η σύνδεση της θέσης εργασίας του με τα αρχεία της Τράπεζας(sign off).
- Όλα τα έγγραφα της Τράπεζας (υπογεγραμμένα και μη) φυλάσσονται ασφαλώς στους προβλεπόμενους χώρους.
- Όλα τα έντυπα (αντίγραφα ή\ και πρωτότυπα) που έχουν προσκομιστεί από τους πελάτες για τη διεξαγωγή των συναλλαγών φυλάσσονται σε ασφαλείς χώρους της Μονάδας. Ιδιαίτερη μνεία γίνεται για τα απόρρητα έγγραφα ή αξιόγραφα, τα οποία πρέπει να φυλάσσονται σε πυρασφαλείς χώρους ή στο χρηματοκιβώτιο της Μονάδας.
- Το έντυπο υλικό που δεν είναι πια χρήσιμο (ενδεικτικά αναφέρονται: έγγραφα, εγκριτικά όρια, έντυπα, αντίγραφα κίνησης λογαριασμών,

αντίγραφα συμβάσεων, σημειώσεις κλπ.), πρέπει να έχει καταστραφεί επιμελώς, ώστε να είναι αδύνατη η ανασύνταξή του από τα υπολείμματα και να μην προκύπτει κανένα στοιχείο των συναλλασσομένων ή της Τράπεζας.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

➤ ΒΙΒΛΙΑ

Προστασία του ατόμου από την επεξεργασία προσωπικών δεδομένων –
Αυγουστιανάκης

➤ ΙΣΤΟΣΕΛΙΔΕΣ

WWW . DPA GR

Βασιλεία II

Τράπεζα Ελλάδος

Νόμος 2472\1997

Νόμος 3471\2006